

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Ondřej Zelinka

**Domácí terorismus ve Spojených státech
v letech 2001-2015**

Bakalářská práce

Praha 2016

Autor práce: **Ondřej Zelinka**

Vedoucí práce: **Mgr. Jana Sehnálková**

Rok obhajoby: **2016**

Bibliografický záznam

ZELINKA, Ondřej. *Domácí terorismus ve Spojených státech v letech 2001-2015*. Praha, 2016. 37 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Katedra severoamerických studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Jana Sehnálková

Abstrakt

Práce se věnuje tématu domácího terorismu (homegrown terrorism) ve Spojených státech v období od roku 2001 do roku 2015. Práce nejprve věnuje rozdílu mezi pojmy domestic a homegrown terrorism, které se v českém a anglickém jazyce obsahově liší, a následnému stanovení definice domácího terorismu. Práce se dále věnuje dvěma nejvýznamnějším odvětvím domácího terorismu v USA - tedy pravicovému a džihádistickému. Každý ze směrů je rozebrán z hlediska ideologie, přičemž v případě pravicového extremismu se práce věnuje také jeho nejdůležitějším odnožím. Práce se následně stručně věnuje historickému kontextu a dále pak aktivitám, ke kterým se jednotlivé ideologické směry ve zkoumaném období uchýlily, jako jsou například jednotlivé teroristické útoky a incidenty, ke kterým došlo mezi lety 2001 až 2015. Dále se tato práce věnuje zevrubné analýze trendů v domácím terorismu, porovnání nebezpečnosti jednotlivých teroristických ideologických směrů, vytvoření profilu typického pachatele teroristických činů na základě statistických údajů a analýze smrtících útoků, ke kterým v daném období došlo.

Abstract

The thesis focuses on the topic of homegrown terrorism in the United States in the time period between the years 2001 and 2015. The first part of the thesis declares the differences between domestic and homegrown terrorism, which in the Czech language exists under one term translatable as domestic terrorism. After setting these ground rules the definition of the homegrown terrorism is determined. The next chapter then focuses on the two main types of homegrown terrorism and extremism, the jihadist and the right-wing, their ideological background and historical context. In the case of the right-wing terrorism the thesis also focuses on the main types of right-wing extremism, which are based on racist, fundamental and anti-government ideology. The thesis also analyses the main terror attacks and plots from both jihadist and right-wing side, which were executed between the years 2001-2015. The final chapter of the thesis focuses on statistic data and it's analysis, which results into a comparison of the lethality and dangerousness of the two main types of homegrown terrorism, the creation of a profile of an average homegrown terrorist and overall analysis of the statistic data.

Klíčová slova

domácí terorismus, USA, pravicový extremismus, muslimský extremismus, džihádismus, trendy v domácím terorismu

Keywords

domestic terrorism, homegrown terrorism, USA, right-wing extremism, muslim extremism, jihadist extremism, homegrown-terrorism trends

Rozsah práce: 73353 znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 12.5.2016

Ondřej Zelinka

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí své práce Mgr. Janě Sehnálkové za pomoc a neocenitelné rady, které mi během celého procesu poskytla. Dále bych pak rád poděkoval také své rodině a přítelkyni, která mě podporovala v celém průběhu studií.

TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno:

Ondřej Zelinka

E-mail:

49543446@fsv.cuni.cz

Studijní obor:

Mezinárodní teritoriální studia

Semestr a školní rok zahájení práce:

4. semestr, školní rok 2015/16

Semestr a školní rok ukončení práce:

6. semestr, školní rok 2015/16

Vedoucí bakalářského semináře:

Marek Pečenka, PhDr.

Vedoucí práce:

Mgr. Jana Sehnálková

Název práce:

Domácí terorismus ve Spojených státech v letech 2001-2015

Charakteristika tématu práce (max. 10 řádek):

Bakalářská práce se věnuje tématu domácího terorismu (homegrown terrorism) ve Spojených státech v období od roku 2001. Práce nejprve věnuje rozdílu mezi pojmy domestic a homegrown terrorism, které se v českém a anglickém jazyce obsahově liší.liší. Práce se dále věnuje dvěma nejvýznamnějším odvětvím domácího terorismu v USA - tedy pravicovému a muslimskému. Každý ze směrů je rozebrán z hlediska ideologie, přičemž v případě pravicového extremismu se práce věnuje jeho nejdůležitějším odnožím. Práce se následně také stručně věnuje historickému kontextu a dále pak aktivitám, ke kterým se jednotlivé ideologické směry ve zkoumaném období uchýlily. Tato práce se pak věnuje analýze trendů v domácím terorismu, vytvoření profilu typického pachatele teroristických činů na základě statistických údajů a analýze smrtících útoků, ke kterým, v daném období došlo.

Zdůvodnění úprav a změn tématu od zadání projektu do odevzdání práce (max. 10 řádek):

Práce prošla poměrně výrazným vývojem a řadou proměn, které pramenily z prohlubování znalostí o tématu, objevování některých nových zdrojů informací v průběhu zpracování práce, a také z praktických důvodů. Původní rozsah práce měl pokrývat období již od roku 1995, tedy roku, kdy došlo k bombovému útoku v Oklahoma City. Nakonec jsem z důvodu hrozby přílišné šířky tématu časové období zkrátil na roky 2001-2015.

Struktura práce (hlavní kapitoly obsahu):

Domácí terorismus v USA (definice, typologie)

Pravicový domácí terorismus v USA (znaky, typologie, ideologie)

Muslimský domácí terorismus v USA (typologie, ideologie)

Vybrané akty domácího terorismu a extremismu, 2001-2015

Analýza domácího terorismu, 2001-2015 (profil pachatele, smrtící útoky, statistická analýza)

Prameny a literatura (výběrová bibliografie, max. 30 hlavních titulů):

- 1) Bjelopera, Jerome P., a Mark A. Randol, American Jihadist Terrorism: Combatting a Complex Threat. Washington, D.C.: Congressional Research Service, 2010.
- 2) Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" International Security 36 (Fall 2011): 7-47.
- 3) Caiani, Manuela, Donatella della Porta, a Claudius Wagemann. Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy and United States. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- 4) Donohue, Laura K. The Cost of Counterterrorism: Power, Politics, and Liberty. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- 5) Hainsworth, Paul. The Politics of the Extreme Right: From Margins to the Mainstream. London: Pinter, 2000.
- 6) Kolektiv autorů, Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks by Right-Wing Extremists, 1995-2015. New York: Anti-Defamation League, 2015.
- 7) Perliger, Arie, Challengers from the Sidelines: Understanding America's Vilent Far-Right. West Point: The Combating Terrorism Center at West Point, 2012.
- 8) Potok, Mark, editor, Skinheads in America: Understanding the Threat. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2012.
- 9) Potok, Mark, a Ryan Lenz, Age of the Wolf: A Study of the Rise of Lone Wolf and Leaderless Resistance Terrorism. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2015.
- 10) Potok, Mark, editor, Terror from the Right: 75 Plots, Conspiracies and Racist Rampages since Oklahoma City. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2009.
- 11) Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (USA PATRIOT Act) Act of 2001. Pub. L. No. 107-56, Washington, D.C., U.S. Dept. of Justice, 2001.
- 12) „Home-grown Extremists 2001-2015,“ New America Foundation, přístup 14.3.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/analysis.html>
- 13) „Deadly Attacks since 9/11,“ New America Foundation, přístup 14.3.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

Podpis studenta a datum

Schváleno	Datum	Podpis
Vedoucí práce		
Vedoucí bakalářského semináře		
Garant oboru		

Obsah

1.	Úvod.....	10
1.1.	Metodologie.....	11
1.2.	Literatura a zdroje.....	11
2.	Domácí terorismus v USA.....	14
2.1.	Definice domácího terorismu.....	14
2.2.	Typologie domácího terorismu.....	15
3.	Pravicový domácí terorismus a extremismus v USA.....	16
3.1.	Znaky extrémní pravice.....	16
3.2.	Pravicový terorismus a extremismus v USA.....	16
3.2.1	Rasistická hnutí.....	17
3.2.2	Protivládní extremisté.....	18
3.2.3	Fundamentalistická hnutí.....	19
4.	Muslimský domácí terorismus v USA.....	20
4.1.	Ideologický základ.....	21
5.	Vybrané akty domácího terorismu v USA v letech 2001-2014.....	21
5.1.	Pravicové incidenty.....	21
5.2.	Džihádistické incidenty.....	23
6.	Analýza domácího terorismu v USA mezi lety 2001-2015.....	25
6.1.	Demografická analýza.....	26
6.2.	Prostředky využívané teroristy.....	27
6.3.	Profil extremisty.....	27
6.4.	Smrtící teroristické útoky.....	28
6.5.	Trendy v domácím extremismu a terorismu, 2001-2015.....	29
7.	Závěr.....	31
8.	Summary.....	34
9.	Použitá literatura.....	35

1. Úvod

Domácí terorismus a násilný extremismus představují jednu z největších hrozeb pro současné Spojené státy a jejich občany. Často se objevuje názor, že je domácí terorismus v USA fenoménem, který se objevil až v posledních dekadách nebo dokonce až po útocích na Světové obchodní centrum v New Yorku v září 2001. Skutečnost je však jiná. Domácí terorismus a extremismus existují ve více, či méně, organizované podobě minimálně od 19. století. Tehdy se v období na konci americké občanské války poprvé objevil například nechvalně známý Ku-Klux-Klan, jakožto jeden z představitelů domácích teroristických uskupení, v tomto případě motivovaných rasistickou ideologií. Již na počátku 20. století se pak objevilo několik bombových útoků v New Yorku a v Los Angeles. Je však pravdou, že se v posledních letech problematika domácího terorismu dostává více do popředí. Děje se tak i díky faktu, že od již zmiňovaného útoku na Světové obchodní centrum nedošlo na území Spojených států k žádnému teroristickému útoku, který by spadl do kategorie mezinárodního terorismu, tedy k žádnému útoku, který by pocházel zvenčí. Místo toho všechny případy, které se v USA odehrály od roku 2001 až do roku 2015, spadaly do kategorie domácího terorismu. To znamená, že v těchto případech byli pachatelé Američané, nebo legální trvalí rezidenti, kteří se uchýlili k násilné činnosti namířené proti svým spoluobčanům, nebo například vládě a jejím zástupcům.

V období mezi lety 2001 až 2015 došlo v USA k celé řadě aktů domácího terorismu. K největšímu takovému teroristickému útoku v historii Spojených států však došlo již v roce 1995. Na jaře tohoto roku došlo k bombovému útoku v Oklahoma City. Tento incident je dosud nejhorším případem domácího terorismu na území USA z hlediska počtu obětí. Jejich konečný počet se zastavil na čísle 168, přičemž zraněných bylo více než 680. Cílem útoku pak byla vládní budova Alfred P. Murrah Federal Building v oklahomském hlavním městě. Výbuch kromě cílové budovy navíc poničil ještě více než 300 dalších budov v okolí. Ve zkoumaném období se tomuto incidentu žádný útok svou ničivostí nepřiblížil. Celkový počet obětí domácího terorismu za celé čtrnáctileté období nedosáhl ani dvou třetin počtu obětí z Oklahoma City. Přesto však došlo k velkému množství incidentů, které nemohou zůstat bez povšimnutí. Při vyhodnocení příslušnosti jednotlivých teroristických činů je pak také třeba věnovat pozornost pojmu „zločin z nenávisti“ (*hate crime*), který může být za terorismus někdy chybně zaměňován. Definici obou pojmů, tedy domácího terorismu i zločinu z nenávisti, se budu věnovat v pozdějších kapitolách práce, stejně jako jejich rozdílům.

Domácí terorismus na sebe bere řadu forem a také vychází z rozdílných ideologických základů. Základního rozdělení domácích teroristů a extremistů zahrnuje například extrémní levici a pravici, muslimské teroristy, ale také například ekoteroristy či extremistické bojovníky za práva zvířat. O charakteru domácího terorismu a o velké různorodosti myšlenek, které vedou k jeho existenci, pak svědčí velké množství podskupin, které často vychází z velmi odlišného ideologického základu. Mezi levicovými extremisty můžeme nalézt například antikapitalisty, mezi bojovníky za zvířecí práva můžeme nalézt odpůrce testování na zvířatech. Dále identifikujeme také řadu pravicových podskupin, jako jsou rasisté, protivládně zaměřené teroristé, odpůrci potratů či náboženští fundamentalisté. Formou terorismu a extremismu s fundamentalistickým ideologickým základem je také muslimský, či džihádistický terorismus. Právě těmito dvěma hlavními skupinám, tedy muslimskému a pravicovému domácímu

terorismu a extremismu se chci ve své práci blíže věnovat, neboť ve zkoumaném období měly na svědomí nejvíce lidských životů a velké množství incidentů, spiknutí a útoků.

Ve své práci se budu snažit zmapovat, jakým způsobem se vyvíjel domácí terorismus ve Spojených státech od roku 2001 do roku 2015. V rámci svého práce se tedy nejprve věnuji domácímu terorismu jako celku. Práce odpovídá na otázku jeho definice a typologie. Další část se pak detailněji věnuje jednotlivým směrům domácího terorismu, se zaměřením na terorismus muslimského a pravicového ideologického základu. Svým výzkumem se budu na základě studia statistických údajů za dané časové období snažit zjistit, který ze směrů představuje větší riziko pro Spojené státy a jejich obyvatelstvo. Zkoumanými kritérii jsou množství uskutečněných útoků, počty obětí na životech nebo prostředky a zbraně nejčastěji využívané při těchto útocích a incidentech. Další část výzkumu se pak zaměřuje na samotné pachatele teroristických činů. Na základě analýzy statistických údajů vytvořím profil nejpravděpodobnějšího amerického domácího teroristy. Dále se budu snažit interpretovat výsledky statistické analýzy, identifikovat trendy v domácím terorismu v daném časovém období a najít pravděpodobné důvody, pro některé trendy a výsledky statistické analýzy.

1.1. Metodologie

Tato práce je postavena na analytickém zkoumání problematiky domácího terorismu. Téma jsem rozčlenil na dílčí úseky, které jsem dále zkoumal nejprve jednotlivě a následně opět jako celek. Jedním ze základních kamenů práce bylo stanovení definice domácího terorismu, která slouží jako odrazový můstek pro pochopení dalších částí práce a jejich zasazení do širšího kontextu. V rámci analytického postupu jsem se dále věnoval jednotlivým typům domácího terorismu, a to z hlediska historického kontextu nebo ideologie. Ve druhé polovině práce se pak věnuji obsáhlejší analýze amerického domácího terorismu, která vychází ze statistických údajů a dat shromažďovaných neziskovou organizací New America Foundation. Věnuji se v ní trendům v domácím terorismu, jednotlivým aktům terorismu a také samotným pachatelům.

1.2. Literatura a zdroje

V této podkapitole se věnuji kritice a rozboru pramenů a literatury, které posloužily jako základ této práce. Během zpracování bakalářské práce jsem vycházel ze širokého spektra různých zdrojů, jako jsou knižní tituly, zprávy, akademické články, statistické analýzy, a také webové stránky.

První práce, která je předmětem rozboru, je dílo nazvané *Challengers from the Sidelines: Understanding America's Violent Far-Right*¹, které se zaměřuje na fenomén pravicového domácího terorismu v USA. Autorem publikace je Dr. Arie Perliger, vedoucí oddělení Teroristických studií na Combating Terrorism Center, který je zároveň asistujícím profesorem na Fakultě sociálních věd na United States Military Academy v americkém West Pointu. V posledních 15 letech se autor věnuje studiu terorismu a s ním souvisejícím tématům v Evropě, Izraeli a USA. Během této doby se jeho práce objevily v několika knižních publikacích a časopisech.² V díle *Challengers from the Sidelines* autor poskytuje základní informace o

¹ Perliger, Arie, *Challengers from the Sidelines: Understanding America's Violent Far-Right* (West Point: The Combating Terrorism Center at West Point, 2012).

² „Dr. Arie Perliger Biography.“ Combating Terrorism Center, přístup 13.3.2016.
<https://www.ctc.usma.edu/posts/experts/dr-arie-perliger>

odnožích pravicového terorismu a jejich ideologii, přičemž nevynechává ani historický kontext. Ve druhé části práce se pak snaží osvětlit původ násilných tendencí těchto skupin. Svou práci se autor snažil psát maximálně objektivně a čerpat informace z širšího spektra nezávislých zdrojů.

Kniha *The Politics of the Extreme Right: From the Margins to Mainstream*³ je dílem 15 různých autorů a mapuje politické aspekty krajní pravice v různých evropských zemích a ve Spojených státech. Kapitulu, která se zabývá situací v USA, spolu vytvořili Michael Cox a Martin Durham, přičemž knihu jako celek editoval Paul Hainsworth, odborník na politologii z University of Ulster. Cox je také specialistou na politologii, přičemž působí jako profesor na University of Aberystwyth. Durham pak vyučuje politické vědy na univerzitě ve Wolverhamptonu. Kapitola o pravici v USA je dostatečně podložena rozličnými zdroji, přičemž si autoři dávají záležet na zachování objektivity práce.

Další knihou, která vznikla kooperací více autorů je *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy and the United States*.⁴ Jednou z autorek je Manuela Caiani, která je asistující profesorkou na Institute for Advanced Studies ve Vídni. Ve svém výzkumu se, kromě extrémní pravice v Evropě a USA, zaměřuje například i na terorismus. Dalšími autory jsou pak Donatella della Porta, profesorka sociologie na European University Institute, a lektor na Istituto Italiano di Scienze Umane ve Florencii, Claudius Wagemann. Kniha není členěna podle rozebíraných států, ale věnuje se spíše jednotlivým aspektům studia extrémních pravicových hnutí, od různých forem rasismu až po nástroje pravicových hnutí. Kniha mapuje společný výzkum autorů a opírá se o řadu dalších zdrojů. Dílo považuji za objektivní, bez viditelné zaujatosti.

Kniha *The Cost of Counterterrorism: Power, Politics, and Liberty*⁵ se zaměřuje na protiteroristická opatření ve Spojených státech a ve Spojeném království a jejich vliv na život, práva a svobody obyvatel těchto států. Autorka Laura K. Donohue se zabývala výzkumem národní bezpečnosti, protiteroristických opatření a zákonů ve Spojených státech při své práci pro Stanford Law School's Center for Constitutional Law. Kniha je rozčleněna podle zaměření opatření a zákonů, například na finanční protiteroristická opatření nebo na zákony týkající se omezování svobody a sledování. V rámci těchto kapitol pak kniha obsahuje také jednotlivé zákony, jako je USA PATRIOT Act, a jejich dopady. Autorka knihu napsala nezaujatě s důrazem na co nejkomplexnější pojetí zkoumané problematiky.

Jerome P. Bjelopera se specializuje na organizovaný zločin a terorismus. Pro *Congressional Research Service* pak vypracoval studii amerického domácího terorismu nazvanou „American Jihadist Terrorism: Combating a Complex Threat.“⁶ Práce se zaměřuje na násilný domácí terorismus od roku 2001, který byl motivovaný nebo ospravedlňovaný náboženskou ideologií inspirovanou Islámem. Práce se dále zabývá také procesem radikalizace a protiteroristickými opatřeními. Autor zachovává neutrální tón a soustředí se hlavně na objektivní výklad problematiky, který podkládá dostatečným množstvím zdrojů.

³ Hainsworth, Paul. *Politics of Extreme Right: From Margins to the Mainstream* (London: Pinter, 2000).

⁴ Caiani, Manuela, Donatella della Porta, a Claudius Wagemann. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy and United States* (Oxford: Oxford University Press, 2012).

⁵ Donohue, Laura K. *The Cost of Counterterrorism: Power, Politics, and Liberty*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

⁶ Bjelopera, Jerome P., a Mark A. Randol, *American Jihadist Terrorism: Combating a Complex Threat* (Washington, D.C.: Congressional Research Service, 2010).

Pro informace o teroristických útocích jsem využíval několik zdrojů. Jedním z nich je databáze neziskové organizace *New America Foundation (NAF)*. Ta byla založena v roce 1999 ve Washingtonu jako think-tank, který dodnes sdružuje akademiky, novináře a politické odborníky. *NAF* vypracovala databázi, která shromažďuje informace o domácím terorismu a extremismu na území USA. Tato databáze se objevila v současné podobě v roce 2013. Vzešla ze spolupráce mezi Jennifer Rowlandovou z *NAF*, Davidem Stermanem z *Georgetown's Center for Security Studies*, a také s novinářem Peterem Bergenem, který se specializuje na problematiku terorismu. Databáze obsahuje informace o domácím i mezinárodním terorismu a nabízí i srovnání dat týkajících se extrémistů inspirovaných Islámem nebo pravicovou ideologií. V rámci výzkumu autoři hodnotí, zda jsou jednotlivé uskutečněné teroristické činy radikální podle toho, zda při nich bylo použito násilí pro dosažení cílů jejich politické ideologie. Nerozlišují však, zda se jedná o ideologii nábožensky nebo jinak inspirovanou.⁷

Dalším zdrojem jsou pak publikace a data od *Southern Poverty Law Center (SPLC)* nevládní organizace bojující za lidská práva, která se zaměřuje na pomoc obětem nenávistných útoků ze strany pravicových extrémistů. *SPLC* zastupuje oběti útoků pravicových extrémistů během soudních procesů a také shromažďuje informace o extrémistech a jejich činnosti ve Spojených státech. Pro svou práci jsem využil zprávu „*Terror in the Right: 75 Plots, Conspiracies and Racist Rampages Since Oklahoma City*,“⁸ která je kompilací aktů pravicového extremismu od roku 1995. Dále jsem pak využíval zpracované publikace o specifických odnožích domácího terorismu. *SPLC* také vypracovala zprávy o „osamělých vlčích“, extremistické domobraně, rasistických skinheadech nebo takzvaných svrchovaných občanech (*sovereign citizens*).

Dalším zdrojem informací o jednotlivých teroristických útocích je materiál nazvaný „*Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks by Right-wing Extremists, 1995-2015*,“⁹ který připravila *Anti-Defamation League (ADL)*. *ADL* je nevládní nezisková organizace založená roku 1913, která bojuje za zájmy Židů. Z toho důvodu jsem k jakýmkoli jimi distribuovaným materiálům zabývajícím se pravicovým extremismem přistupoval s největší opatrností. Domnívám se, že je v těchto pracích zvýšené riziko zaujatosti, neboť pravicoví extrémisté často projevují antisemitismus a lze tedy předpokládat určitou míru neobjektivity ze strany *ADL*. V případě toho materiálu jsem však žádnou cílenou manipulaci čtenáře neodhalil. Seznam sice neobsahuje všechny pravicově motivované činy, ke kterým v uvedeném období došlo. Autoři ale tuto selekci zdůvodňují výběrem aktů na základě jejich závažnosti s cílem zachování rozumného rozsahu kompilace. Vynechány proto jsou činy méně závažného charakteru.

Další informace o vybraných aktech domácího terorismu jsem pak čerpal také z médií. Záměrně jsem volil respektované zdroje, jako jsou deníky *The New York Times*, *The Boston Globe*, *Los Angeles Times* či *The Washington Post*. Tyto zdroje jsem využíval výhradně pro informace o jednotlivých teroristických útocích, přičemž jsem přebíral převážně faktografické informace, nikoliv osobní názory autorů jednotlivých článků.

---

⁷ „Methodology of Research,“ *New America Foundation*, přístup 19.3.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/methodology.html>.

⁸ Potok, Mark, editor, *Terror from the Right: 75 Plots, Conspiracies and Racist Rampages since Oklahoma City* (Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2009).

⁹ Kolektiv autorů, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks by Right-Wing Extremists, 1995-2015* (New York: Anti-Defamation League, 2015).

Z článku *Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?*¹⁰ autorky Risy Brooksové jsem čerpal informace o muslimském domácím terorismu. Autorka je profesorkou politických věd na univerzitě v San Diegu a ve svém výzkumu se zaměřuje na vztahy v rámci teroristických a militantních skupin, ale i na vztahy těchto skupin ke společností, v nichž působí. Její výzkum se pak dále věnuje také mnou zkoumanému fenoménu domácího terorismu v USA.

2. Domácí terorismus v USA

V následující kapitole se blíže podívám na problematiku domácího terorismu ve Spojených státech. Nejprve se v první části kapitoly budu věnovat definici domácího terorismu, přičemž budu vycházet z definice stanovené v USA PATRIOT Act a z definice, kterou stanovil Jerome Bjelopera. Na jejich základě vytvořím vlastní definici, ze které bude tato práce vycházet. Ve druhé části kapitoly se pak budu věnovat typologii amerického domácího terorismu.

2.1. Definice domácího terorismu

Současnou definici, kterou se řídí americká legislativa, lze najít v sekci 802 zákona USA PATRIOT Act z roku 2001. Tento zákon domácí terorismus nedefinoval jako nový druh zločinu, ale rozšířil jeho definici a spektrum protiprávních aktivit. A dále definoval, které z nich pak mohou být při vyšetřování klasifikovány jako domácí terorismus. Mezi tyto činy patří ohrožování lidských životů, které porušuje federální zákony nebo zákony jednotlivých států federace. Zákon pak považuje za domácí terorismus skutky, které mají za cíl zastrašit civilní obyvatelstvo, ovlivňovat politiku vlády pomocí zastrašování, nebo pomocí aktů hromadného ničení, únosů, nebo vražd. Nedílnou součástí definice je tedy také politický aspekt a cíl takového skutku. Poslední část definice pak stanovuje lokalizaci takového činu, který musí spadat do jurisdikce Spojených států.¹¹

Jerome Bjelopera, odborník na terorismus, ve své analýze amerického terorismu, zpracované pro Kongres Spojených států, definuje domácí terorismus jako teroristický čin spáchaný americkými občany, legálními rezidenty, nebo lidmi, kteří se v USA radikalizovali. Tato definice pak nezůstává striktně u lokálního omezení na území Spojených států, ale zahrnuje i činy spáchané v zahraničí, pokud je dodržena předcházející podmínka o původu pachatele.¹²

Výše uvedené definice se neshodují, pouze se částečně překrývají. Důvodem je rozdíl v chápání pojmu *domácí terorismus*. Pro vysvětlení je nutné zmínit problematiku překladu z anglického do českého jazyka. Zatímco v češtině se používá pouze termín domácí terorismus, v angličtině nalezneme pojmy dva, které se mírně liší svým významem. Prvním z nich je takzvaný *domestic terrorism*. Tomu odpovídá spíše první z uvedených definic, protože tento termín zahrnuje teroristické akty v jurisdikci Spojených států, tedy na území USA, jeho

¹⁰ Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" *International Security* 36 (Fall 2011): 7-47.

¹¹ *Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (USA PATRIOT Act) Act of 2001* (Pub. L. No. 107-56, Washington, D.C.: U.S. Dept. of Justice, 2001), s. 105.

¹² Bjelopera, Jerome P., a Mark A. Randol, *American Jihadist Terrorism: Combating a Complex Threat* (Washington, D.C.: Congressional Research Service, 2010), s. 2.

teritoriích a v jeho vodách. Tento termín však nebere v potaz původ pachatele. Druhým termínem je pak *homegrown terrorism*, kterému se věnuje druhá z definic. Pro její naplnění je zde důležité, zda byl teroristický čin spáchán občanem nebo rezidentem Spojených států. Do této definice pak spadají i činy pachatelů, kteří nejsou rezidenty USA v ani jedné z výše zmíněných forem, ale v USA se alespoň radikalizovali.

Ve své práci se zaměřuji na *homegrown terrorism* na území Spojených států, proto budu využívat definici, která je kombinací obou výše zmíněných. Domácím terorismem se tedy v této práci rozumí teroristické činy ohrožující lidské životy, jako únosy a vraždy, akty hromadného ničení, dále pak zastrašování civilního obyvatelstva nebo snaha o ovlivnění činnosti vlády. Další klíčovou podmínkou je pak pachatel, který má americké občanství, či jiné povolení k trvalému pobytu, nebo jeho radikalizace proběhla na území Spojených států.

Důležité je také zmínit existenci takzvaných zločinů z nenávisti (*hate crime*) a jejich definici. Tyto zločiny totiž v některých aspektech mohou připomínat domácí terorismus, například ze strany některých pravicových extremistů, neboť jejich útoky vychází z rasového přesvědčení. Oproti terorismu jsou však zločiny z nenávisti standardním typem zločinu, jako například vraždy, nebo žhářství. FBI pak tyto tzv. hate crimes definuje jako: „Zločiny zacílené na osoby nebo majetek, které jsou zcela nebo z části motivované na základě rasy, náboženského vyznání, postižení, sexuální orientace, etnicity, pohlaví nebo genderové identity.“¹³

2.2. Typologie domácího terorismu

Současný domácí terorismus na území Spojených států zahrnuje velké množství rozdílných ideologických směrů, mnoho rozličných skupin i jednotlivců, kteří se uchylují k teroristickým činům. Patří mezi ně například nenávistní zastánci rasistické teorie o nadřazenosti bílé rasy (*white supremacy*), muslimští, židovští či křesťanští fundamentalisté, anarchisté, levicově zaměřené extrémisté, ekoteroristé, či nebezpeční extrémisté zaměřené proti vládě.¹⁴

Velice nebezpečnou skupinou teroristů jsou pak takzvaní „osamělí vlci“ (*lone wolves*). Tato forma extremismu není sama o sobě ideologií. Osamělí vlci se naopak vyskytují v jednotlivých ideologických směrech, ať už v rasisticky motivovaných, tak v těch ostatních. Často se pak jedná o velice radikální jedince, kteří stojí mimo teroristické a extremistické skupiny, ať už proto, že byli vypuzeni z důvodu jejich příliš radikálních postojů, nebo proto, že některou ze skupin opustili sami pro její nedostatečný extremismus.¹⁵

3. Pravicový domácí terorismus a extremismus v USA

V následující kapitole se věnuji domácímu terorismu a extremismu přicházejícímu ze strany extrémní pravice. Kapitola rozebere znaky tohoto extremistického odvětví, jeho historický kontext a dále také typologii jednotlivých jeho odnoží. Každé z těchto odnoží se věnuji z hlediska její ideologie, zaměření a historického vývoje.

¹³ „Domestic Terrorism in the Post 9/11 Era,” Federal Bureau of Investigation, přístup 30.4.2016, https://www.fbi.gov/about-us/investigate/civilrights/hate_crimes/overview

¹⁴ „Domestic Terrorism in the Post 9/11 Era,” Federal Bureau of Investigation, přístup 5.4.2016, https://www.fbi.gov/news/stories/2009/september/domterror_090709

¹⁵ „Domestic Terrorism in the Post 9/11 Era,” Federal Bureau of Investigation, přístup 5.4.2016, https://www.fbi.gov/news/stories/2009/september/domterror_090709

3.1. *Znaky extrémní pravice*

Pro extrémní pravici, stejně jako pro domácí terorismus, neexistuje jedna obecně platná definice. Ve skutečnosti můžeme nalézt až několik desítek různých definic. Je však možné vysledovat dva jednotící prvky, které jsou pro extrémní pravici charakteristické a které pravicová ideologie využívá k odlidštění svých protivníků. Prvním z nich je ideologická inklinace k přesvědčení o nerovnosti všech příslušníků lidské rasy, jejímž příkladem může být radikálnější národní cítění nebo rasistické tendence. Tím druhým je pak vnímání zákonů, které se v rámci extrémní pravice odlišuje od většinové společnosti. Pro pravicově smýšlející je charakteristické například odlišné cítění pro přijatelnost použití násilí.¹⁶

V současnosti je definice extrémní pravice často založená na charakteristických znacích její ideologie. Důraz je pak kladen na hodnoty, které jsou v rozporu s těmi demokratickými a ústavními. Patří mezi ně odmítání rovnostářství, nebo odpor vůči demokratickým vládním institucím a jejich kritika. Typickým ideologickým znakem je také xenofobie, která na sebe v pravicovém smýšlení bere podobu téměř až démonizace imigrantů, jakožto hrozby pro národní stát, ať už v podobě rasové a kulturní čistoty, nebo ohrožení ekonomiky a sociálních výhod jeho občanů. Kromě ideologických základů je pak součástí vymezení pravicového extremismu také tendence k využívání násilí, jakožto metody pro narušování zaběhnutých pořádků a prosazování vlastních zájmů. Agresivní a násilné chování je pak mířeno jak na politické autority, tak na další ideologické nepřátele v podobě příslušníků jiných etnických skupin.¹⁷

3.2. *Pravicový terorismus a extremismus v USA*

Ačkoli byl pravicový extremismus a terorismus v USA převážně spojován s působením *Ku-klux-klanu* (KKK), dnes tomu tak již není. KKK a další podobně zaměřené skupiny sice stále existují a jsou aktivní, nicméně v posledních desetiletích se postupně na povrch dostaly také další ideologické směry, které lze klasifikovat jako pravicové. To má za následek větší rozmanitost pravicové scény a také to vedlo ke stírání hranic, které dříve pomáhaly definovat inklinaci k pravicovým názorům. Některé z nově vzniklých odnoží totiž čerpají inspiraci z myšlenek, které dříve na pravicové scéně nebyly obvyklé.¹⁸

Ve Spojených státech můžeme nalézt tři základní odnože pravicového terorismu, které se liší svou ideologií. Mezi tyto odnože patří fundamentalisté, protivládní skupiny a jednotlivci, a pak rasistické skupiny vyznávající nadvládu bílé rasy. Jejich odlišný ideologický základ je jedním z hlavních faktorů, které formují jimi používané taktiky, výběr cílů jejich útoků, a jejich operace. Pravicoví teroristé si tak vybírají své cíle a prostředky podle toho, jakou zprávu svým činem chtějí vyslat. Mezi klíčové faktory, které při své činnosti zohledňují, patří načasování, výběr zbraní a také výběr cíle útoku.¹⁹

¹⁶ Caiani, Manuela, Donatella della Porta, a Claudius Wagemann. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy and United States* (Oxford: Oxford University Press, 2012), s. 5.

¹⁷ Caiani a spol., *Mobilizing on the Extreme Right*, s. 5-6.

¹⁸ Perlinger, Arie, *Challengers from the Sidelines: Understanding America's Violent Far-Right* (West Point: The Combating Terrorism Center at West Point, 2012), s. 19.

¹⁹ Perlinger, *Challengers from the Sidelines*, s. 3-4.

3.2.1 Rasistická hnutí

Rasisticky zaměřená hnutí věří v nadvládu bílé rasy a dávají si za cíl obnovení, nebo zachování toho, co považují za přirozenou hierarchii ve společnosti. Hnutí se staví proti imigrantům a příslušníkům dalších ras, jako jsou Afroameričané a Židé, přičemž věří, že by tyto lidé měli být pod nadvládou bílé rasy. Cílem jejich útoků pak bývají, kromě příslušníků těchto etnických skupin, také chrámy, které jsou typické pro náboženské vyznání těchto skupin, jako jsou synagogy, či mešity. Do skupiny rasisticky zaměřených pravicových hnutí můžeme zařadit například již zmiňovaný *Ku-klux-klan*, který se však spíše zaměřuje na ničení majetku, než na útoky na osoby, nebo neonacistické a skinheadské skupiny, jako je *National Alliance* a *Hammerskin Nation*.²⁰

Ideologie rasově zaměřených hnutí stojí na základní myšlence o nadřazenosti bílé rasy nad ostatními. Z toho pak vyplývají další ideologické základy, jako je myšlenka nativismu a náboženského exklusivismu. Xenofobní názory a myšlenky o vnitřní homogenitě státu je pro tato hnutí také typická. V ideologii rasistických hnutí se však objevují i další dílčí komponenty. Patří mezi ně idea o nutnosti zákona a pořádku ve společnosti, nebo důraz na tradiční hodnoty. Tyto komponenty jsou však až sekundárním znakem.²¹

Historický původ rasistických hnutí ve Spojených státech sahá do poloviny 19. století, kdy na konci občanské války vznikl v Tennessee *Ku-klux-klan*, který měl v době největšího rozmachu na půl milionu členů. Po konci války ale postupně upadal, až byl v roce 1869 rozpuštěn. Jeho ideologický základ v podobě přesvědčení o nutnosti dominance bílé rasy však byl zachován a stal se inspirací pro další rasistická hnutí. *KKK* byl pak obnoven v roce 1915, jako *Knights of the Ku-Klux-Klan (Rytíři Ku-Klux-Klanu)*. Po obnovení byl *KKK* odlišný od svého předchůdce, mezi jeho cíle se totiž, kromě Afroameričanů, zařadili také Židé, nebělošští přistěhovalci, nebo socialisté. Rozšířila se také působnost v rámci USA. Organizace, která dříve působila téměř výhradně v jižních státech, využila poválečné atmosféry, a kolem roku 1925 měla velký politický vliv a 5 milionů členů.²²

Ve 20. a 30. letech 20. století docházelo vzhledem k situaci v Evropě k nárůstu pravicových extrémních názorů také v USA, byť ne v takové míře. Velká část amerického obyvatelstva německého původu však začala inklinovat k národnímu socialismu a jeho rasistickému smýšlení. *KKK* však upadal, až z 5 milionů členů zbylo v roce 1930 nakonec již jen přibližně 35 tisíc. K tomu přispělo také například odhalení násilných aktivit *Klanu*, nebo stále klesající počty imigrantů, čímž se vytrácel jeden z hlavních pilířů jejich rétoriky, totiž že je Amerika zaplavována cizinci.²³

Během druhé světové války a bezprostředně po ní panovala v USA natolik protinacistická a protiněmecká atmosféra, že se pravicová hnutí nebyla schopna výrazněji prosadit a rozšířit. K tomu došlo až později, především pak v 70. letech, kdy se objevila neonacistická hnutí jako *Americká národně socialistická strana (National Socialist Party of America)*. Neonacistická uskupení i *KKK* si pak pohrávala s myšlenkou geografické rasové

²⁰ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 4.

²¹ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 21.

²² Hainsworth, Paul. *Politics of Extreme Right: From Margins to the Mainstream* (London: Pinter, 2000), s. 290-291

²³ Hainsworth, *Politics of Extreme Right*, s. 291.

segregace za účelem vytvoření rasově homogenního státu. V polovině 80. let pak byla pravicová scéna ovlivněna výraznějším nástupem *Skinheads*. Ti vznikli ve Velké Británii na konci 60. let a původně neměli s rasismem nic společného, nicméně v 70. a později v 80. letech se zaměření této subkultury přesunulo k neonacistickým myšlenkám a ideologii bílé nadřazenosti. Blízkost neonacistů a skinheadů vedla k jejich časté spolupráci a sdílení společných hodnot.²⁴

3.2.2 Protivládní extremisté

Skupiny protivládních (*anti-government*) či anti-federalistických extremistů směřují většinu svých násilných aktivit na federální vládu, vlády jednotlivých států, nebo na jejich zastoupení v podobě institucí strážících zákon, jako jsou například policejní složky. Cílem těchto aktivit je omezovat vliv a podkopat legitimitu federální vlády. Ideologické pozadí není tak homogenní jako v případě rasistických hnutí. Jednotlivci a skupiny sledují v jednotlivých případech trochu odlišné cíle. Příkladem anti-federalistických hnutí je například *Missouri Militia* nebo *Unorganized Militias of the United States*.²⁵

Tato ideologická rozmanitost má za následek nejednotnost z hlediska motivace pro protivládní smýšlení. Někteří anti-federalisté tak považují současnou vládu za tyranskou a zkorumpovanou instituci, která omezuje občanská a ústavní práva jednotlivců. Tito lidé se dále obávají přeměny USA na policejní stát, který by svévolně využíval svou sílu proti vlastním občanům. Jiné skupiny anti-federalistů podporují prosazování osobních svobod, samovládu jednotlivců a občanský aktivismus. Proto se jim nelíbí zvyšující se snaha o kontrolu ekonomiky nebo vzdělání, či debata o změně zákonů o držení zbraní. Mezi anti-federalisty je neoblíbený také ekologický aktivismus a vládní zásahy související například se zaváděním ekologických norem a regulací.²⁶ Jiní ve svých názorech inklinují spíše ke konspiračním teoriím o tom, že je americký politický systém ovládaný vnějšími silami v podobě tajných organizací. Ty z něj měly vytvořit jakýsi předstupeň plánu na vytvoření nového světového řádu, který bude mít za následek zformování jednotné světové vlády. Posledním významným myšlenkovým proudem, který však úzce souvisí s tím předcházejícím, je pak názor, že se Spojené státy odchýlily od své skutečné historické identity a tradičních hodnot.²⁷

Anti-federalistické hnutí se ve větší míře objevilo až v 90. letech 20. století. Tehdy začala vznikat hnutí domobrany. Tento nárůst souvisí s řadou dílčích faktorů. Jedním z nich je farmářská krize z 80. let, která zvýšila nezaměstnanost v sektoru zemědělství. Další příčinou je pak rychlý vývoj, který v důsledku vedl k marginalizaci některých skupin obyvatelstva, především ty na venkově a v chudších částech USA, a řada velkých ekonomických, kulturních i technických změn v americké společnosti. Vliv měl i politický vývoj, kdy rostl vliv dosud méně významných protivládně zaměřených skupin, a ve veřejné debatě se objevily otázky regulace držení zbraní nebo otázky týkající se ekologických norem. Protivládní hnutí, která se objevila v 90. letech, byla spíše reakcí na vývoj společnosti a formou obrany proti domnělým hrozbám. Je však třeba podotknout, že samotná idea anti-federalistického hnutí v této době nebyla nová. Různé názorové proudy zaměřené proti vládě se objevovaly již dříve, ať už se jednalo o odpor

²⁴ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 21-27.

²⁵ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 4.

²⁶ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 28-31.

²⁷ Hainsworth, *Politics of Extreme Right*, s. 287.

namířený proti výběru federálních daní nebo například již zmiňovaného práva na držení zbraní.²⁸

3.2.3 Fundamentalistická hnutí

Fundamentalisté mají z části stejný ideologický základ jako rasistická hnutí. Mezi stavebními kameny jejich ideologie rovněž nalezneme prvky rasismu a bílé nadvlády, které jsou však zkombinované s náboženským fundamentalismem, nativismem²⁹ a exkluzivismem.³⁰ Fundamentalističtí teroristé míří většinu svých násilných útoků proti menšinám a mají větší tendenci se uchýlovat k útokům masového charakteru. Mezi fundamentalistická hnutí patří hnutí Křesťanské identity (*Christian Identity Movement*), jako například *Aryan Nations*.³¹

Hlavní myšlenky, které prosazuje fundamentalistické hnutí, pochází ze dvou směrů. Prvním z nich je již zmiňovaná křesťanská identita a druhým směrem je pak vyhraněnost a odpor vůči potratům. Pro hnutí Křesťanské identity je typická specifická interpretace náboženských textů, na jejichž základě nepovažují za vyvolený národ Izraelity, ale lid anglosaského původu, který má být nadřazenou rasou. Odtud pramení fundamentalistická idea o bílé nadřazenosti. Klíčový je i jejich výklad biblického souboje sil světla a temnoty, který bude podle nich ve světě probíhat formou rasové války mezi bílou anglosaskou rasou a ostatními etnickými skupinami. Jejich rétorika je značně antisemitská a zahrnuje konspirační teorie o židovské světové nadvládě i popírání Holocaustu.³²

Dalším zdrojem fundamentalistické násilné pravice jsou hnutí zaměřená proti potratům, jejichž vliv vzrostl ve druhé polovině 20. století. Především v 70. letech, kdy se odehrával proces *Roe vs. Wade*³³, se zintenzivnila diskuze o správnosti potratů. Hnutí proti potratům pak prosazují myšlenku, že právo na život leží nad právem svobodné volby. Jejich hlavní argumentace zahrnuje názory, že jsou všichni zastánci potratů „poslové ďábla“ nebo že systém potratů představuje systematické cílené zabíjení lidí. Poslední argument je pak čistě náboženského původu, a to že je každý člověk vytvořen k božímu obrazu a je tedy hříchem ukončit něčí život, bez ohledu na jeho věk.³⁴

---

²⁸ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 27-28.

²⁹ *Nativismus se vyznačuje negativním postojem vůči imigrantům a snahou o ochranu současných obyvatel daného státu. Často souvisí se strachem ze špatné integrace nově přichozích a z ohrožení tradičních hodnot. Více o americkém nativismu v následujícím článku.* Shrag, Peter, *The Unwanted: Immigration and Nativism in America*. (Washington, D.C., The Immigration Policy Center, 2010).

³⁰ *Exkluzivismus je náboženský pohled, který akceptuje pouze jediné správné náboženství, například se může jednat o křesťanství. S tím pak souvisí odmítání ostatních náboženství. Z toho důvodu pak exkluzivisté akceptují pouze zásady a principy „svého“ náboženství a všechny zásady z jiných náboženství, které se s nimi neslučují, pak považují za chybné.* Meeker, Kevin. *Pluralism, Exclusivism, and the Theoretical Virtues*. (Cambridge: Religious Studies, Vol. 42, No. 2., 2006), s. 194.

³¹ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 4-5.

³² Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 31-32.

³³ *Případ Roe vs. Wade je případem Nejvyššího soudu v USA, který se odehrál v roce 1973. Případ se týká texaských potratových zákonů, které zakazovaly potraty, s výjimkou případů, kdy je život matky v ohrožení. Nejvyšší soud rozhodl, že jsou tyto zákony v rozporu se 14. dodatkem ústavy a porušují právo žen na soukromí a vlastní rozhodnutí. Tento případ se následně stal vzorem pro povolení potratů v celých Spojených státech, protože v té době měly podobné zákony téměř všechny americké státy.* *Roe v. Wade, It's History and Impact*. (New York: Planned Parenthood Federation of America, 2014), s. 1.

³⁴ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 36-39.

Historie hnutí Křesťanské identity se datuje do poloviny 19. století, kdy se ve Skotsku objevila myšlenka o vyvolenosti anglosaské rasy. V 70. letech 19. století si pak tyto myšlenky našly cestu do Spojených států. V první polovině 20. století a během druhé světové války pak fundamentalisté šířili především antisemitské a rasistické myšlenky. Ve druhé polovině 20. století se pak toto hnutí postupně přetransformovalo do dnešní podoby. Vznikaly církevní organizace, které pak kromě antisemitismu šířily také myšlenky bílé nadvlády a nutnosti rasové segregace.³⁵ Hnutí namířená proti potratům se začala rozmáhat v 70. letech v reakci na zmiňovaný případ Roe vs. Wade. V následujících letech na něj pak rétorika odpůrců potratů často odkazovala a zasazovala se o změnu rozhodnutí Nejvyššího soudu USA.³⁶

4. Muslimský domácí terorismus v USA

Muslimský extremismus, který stojí za akty domácího terorismu ve Spojených státech je další z forem náboženského fundamentalismu. Radikální jedinci nebo skupiny využívají islám jako ideologické a náboženské zdůvodnění a ospravedlnění svého názoru tvrzením, že by měl svět fungovat pod správou muslimských vůdců. Tento druh smýšlení v kombinaci se sklonem k násilnému jednání se ukrývá pod pojmem džihádismus. Proces, při kterém jedinci získávají extremistické a džihádistické přesvědčení se nazývá radikalizace, která sama o sobě ještě není ve Spojených státech díky Prvnímu dodatku k ústavě protizákonná. Násilným džihádistou či teroristou se pak stává jedinec, který se nějakým způsobem zapojuje do násilných teroristických aktivit. Nemusí se ani jednat o přímou účast při uskutečnění teroristického činu, stačí tyto činy například materiálně podporovat nebo se jiným způsobem podílet na jejich přípravě.³⁷

4.1. Ideologický základ

Základním motivačním prvkem muslimské radikalizace na Západě je ideologie. Ta nejčastěji vychází z fundamentalistického výkladu islámu. Tato ideologie se nejčastěji nazývá džihádistická, a byla inspirací pro naprostou většinu muslimských domácích teroristů, nejen ve Spojených státech. Mezi funkce ideologie patří, kromě základní definice konfliktu, který je hlavní inspirací, také výběr cílů teroristických činů a způsob jejich provedení nebo nábor potenciálních teroristů. Ideologie v sobě zahrnuje kromě náboženských aspektů také aspekty politické.

Náboženské aspekty ideologie se mohou mezi jednotlivými extrémisty či skupinami lišit, neboť existuje celá řada dílčích ideologických směrů. Jednou z častých forem je džihádismus s prvky saláfismu. Jedná se o fundamentalistický sunnitský obrozenecký směr, jehož cílem je transformace světové společnosti do podoby celosvětového chalífátu, který by byl nadřazen jednotlivým národním státům, a kde by bylo platné právo šaría. Džihádističtí teroristé se pak při snaze o dosažení tohoto cíle opírají především o saúdský wahhábistický výklad islámu, který schvaluje, na rozdíl od ostatních saláfistických směrů, násilné metody. K tomu dopomáhá například netolerance vůči "nevěřícím", což je jedna ze základních doktrín wahhábismu, která pomáhá ospravedlňovat násilnosti vůči těmto skupinám.

³⁵ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 31-34.

³⁶ Perliger, *Challengers from the Sidelines*, s. 36-39.

³⁷ Bjelopera, Jerome P., a Mark A. Randol, *American Jihadist Terrorism: Combatting a Complex Threat*. (Washington, D.C.: Congressional Research Service, 2010), s. 1-2.

Politické aspekty džihádistické ideologie pak stojí na myšlence o rozdělenosti světa na muslimský a nemuslimský. Toto rozdělení mělo být způsobeno útokem demokratického Západu na muslimskou část světa, který má za cíl napadnout svrchovanost islámského božského práva. Tato situace pak může být zvrácena pouze útokem na západní demokracie a jejich instituce, a následným vytvořením „čisté“ společnosti.³⁸

5. Vybrané akty domácího terorismu v USA v letech 2001-2014

V následující kapitole přiblížím jednotlivé incidenty, které spadají do kategorie domácího terorismu a extremismu. Podkapitola je rozdělena na dvě části, první pojednávající o případech, které měla na svědomí extrémní pravice, a druhou zaměřující se na džihádistický domácí terorismus.

5.1. Pravicové incidenty

Příslušníci extrémní pravice mají od roku 2001 na svědomí řadu útoků, které se liší svým rozsahem, zaměřením i případným počtem obětí. Některé útoky cílily na soudce a strážce zákona, další na sklady zbraní, federální nebo soudní budovy. Objevily se útoky, které zahrnovaly střelné zbraně, výbušniny, žhářství, ale také výhružné dopisy s falešným antraxem. Řadu útoků se podařilo odhalit ještě dříve, než byly uskutečněny. Vzhledem k množství teroristických útoků, ať už uskutečněných, tak pouze plánovaných, zde nebylo možné uvést všechny. Vybíral jsem tedy pouze útoky, které jsem považoval za významné, přičemž jsem bral v potaz hlediska, jako je počet obětí, výše trestu pro pachatele, nebo neobvyklost některých útoků, jako například útok nervovým plynem či pomocí letadla.

První smrtící útok se odehrál v září 2001 v Dallasu, když člen *Árijského Bratrstva (Arian Brotherhood of Texas)* zastřelil prodavače pákistánského původu. Svůj čin zdůvodňoval jako odvetu za 11. září.³⁹ Jeden z nejvyšších udělených trestů padl v roce 2003 v případě Matthewa Halea, představitele neonacistické organizace *World Church of the Creator (WCOTC)*. Ten si objednal vraždu federálního soudce, který soudil případ, týkající se autorských práv na název jeho organizace. Najatý vrah byl však informátorem FBI, proto byl celý plán odhalen a Hale byl odsouzen k 40 letům vězení.⁴⁰

Stejný trest padl i v případě bombového útoku na Kancelář pro diverzitu a dialog (*Office for Diversity and Dialogue*) v Arizoně v roce 2003.⁴¹ Jen o rok méně pak za mřížemi stráví jiný neonacista, Sean Gillespie, který byl odsouzen za útok na synagogu v Oklahoma City v roce 2004.⁴² Tento útok měl za cíl inspirovat další zastánce ideologie bílé nadvlády a rozpoutat „svatou rasovou válku.“⁴³ V témže roce se také podařilo v Tennessee zabránit útoku,

---

³⁸ Silber, Mitchell D., and Arvin Bhatt, *Radicalization in the West: The Homegrown Threat*. (New York: New York City Police Department, 2007), 16-17.

³⁹ Kolektiv autorů, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks by Right-Wing Extremists, 1995-2015* (New York: Anti-Defamation League, 2015), s. 9.

⁴⁰ Potok, Mark, editor, *Terror from the Right: 75 Plots, Conspiracies and Racist Rampages since Oklahoma City* (Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2009), s. 25.

⁴¹ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 9.

⁴² Potok, *Terror from the Right*, s. 27.

⁴³ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 11.

který mohl mít mnoho obětí. FBI se podařilo odhalit útok, pro který měl být použit nervový plyn sarin a výbušnina C4.⁴⁴

K významnému útoku, opět v Tennessee, došlo v roce 2008. Extremista Jim David Adkisson spustil střelbu v unitariánském kostele v Knoxville a nechal za sebou dva mrtvé a šest zraněných. Za svůj čin byl odsouzen na doživotí.⁴⁵ Jiný útok se odehrál v Pittsburghu, kde byli v dubnu 2009 při zásahu v domě antisemitsky a rasisticky zaměřeného Richarda Andrewa Poplawskiho zastřeleni tři přivolání příslušníci městské policie. Tento útok zaznamenal nejvíce obětí mezi strážci zákona od bombového útoku v Oklahoma City v roce 1995.⁴⁶ Ve stejném roce pak došlo k sérii vražených útoků, jejichž cílem byli imigranti z Afriky.⁴⁷ Dále pak došlo k vraždě lékaře specializujícího se na potraty v Kansasu. Pachatel toho zločinu, odpůrce potratů Scott Roeder, byl odsouzen na doživotí.

Unikátním aktem domácího terorismu ze strany extrémní pravice byl letecký útok v Texasu v roce 2010. Odpůrce proti výběru daní Joseph Stack naletěl se svým letounem do budovy finančního úřadu (*Internal Revenue Service, IRS*) v Austinu. Výsledkem bylo 13 zraněných a dva mrtví.⁴⁸ V roce 2012 došlo, znovu v Texasu, k bombovému útoku na plynovod, za který pachatel dostal trest 22 let vězení, a také ke střelbě na sikhský chrám ve Wisconsinu při kterém zemřelo 6 lidí, včetně policejního důstojníka. Další policisté pak byli ve stejném roce zabiti při útocích v Louisianě.⁴⁹

Na konci roku 2013 pak došlo na letišti v Los Angeles k útoku cílenému na zaměstnance Úřadu pro bezpečnost v dopravě (*Transportation Security Administration*). Při útoku jeden z úředníků zemřel a dva byli zraněni. Proces s pachatelem na začátku roku 2015 ještě nebyl uzavřen.⁵⁰ K několika smrtelným útokům došlo také v roce 2014. V Las Vegas tehdy zemřelo 5 lidí, včetně dvou policistů, které si za cíl vybral extremistický manželský pár. V Kansasu pak při střeleckých útocích na židovské instituce zemřeli tři lidé.⁵¹

V roce 2015 pak došlo k dalším dvěma smrtelným útokům. Jeden se odehrál v červnu v Charlestonu v Severní Karolíně. Zastánce ideologie nadvlády bílé rasy, Dylann Roof, zde zaútočil na kostel navštěvovaný Afroameričany, kde vykřikoval rasistická hesla a usmrtil 9 lidí. Pachatel byl zatčen o den později a na jeho sociálních sítích se našlo mnoho rasistických výjevů, od symbolů nacismu po vlajku JAR z doby apartheidu.⁵² Další tři oběti a 9 zraněných si pak připsal střelecký útok na kliniku pro plánované rodičovství v Colorado Springs z prosince 2015. Pachatel Robert Dear čin vykonal na odpor proti potratům.⁵³

---

⁴⁴ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 12.

⁴⁵ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 13-14.

⁴⁶ Potok, *Terror from the Right*, s. 34.

⁴⁷ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 14.

⁴⁸ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 15.

⁴⁹ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 18.

⁵⁰ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 20.

⁵¹ Kolektiv, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks*, s. 21.

⁵² "2015 Charleston Church Shooting," New America Foundation, přístup 28.4.2016.
<http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=560848931>

⁵³ "2015 Colorado Planned Parenthood Clinic," New American Foundation, přístup 27.4.2016.
<http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1678448521>

5.2. Džihádistické incidenty

Teroristické útoky muslimských extrémistů v období mezi lety 2001 až 2014 si připsaly celkově méně obětí než pravicoví extrémisté. Prvním útokem ve sledovaném období byla střelba na letišti v Los Angeles v roce 2002, při které zahynuli dva lidé a další 4 byli zraněni. Útočník egyptského původu, Hesham Mohamed Hadayet, cílil na Izraelce, kvůli svým protizraelským názorům a opozici vůči americké politice na Blízkém východě. Následné vyšetřování neprokázalo jeho napojení na žádnou teroristickou organizaci. Čin byl nicméně klasifikován jako teroristický, právě kvůli jeho politickému podtextu. Hadayet byl při útoku zastřelen.⁵⁴

Dalším příkladem útoku proti Židům je pak střelecký útok na kancelář Seattle Jewish Federation o čtyři roky později. Američan pákistánského původu, Naveed Haq, se rozhodl vyjádřit svou nespokojenost s americkou zahraniční politikou a válkou v Iráku střelbou do zaměstnanců. Výsledkem bylo šest zraněných a jeden mrtvý⁵⁵

Nejsmrtonosnějším útokem na území Spojených států, který měli na svědomí muslimové, pak byl incident z vojenské základny Fort Hood v Texasu z listopadu 2009. Při útoku osamělého útočníka Nidala Hasana přišlo o život 13 lidí, přičemž všichni byli zaměstnanci amerického ministerstva obrany, dalších 32 lidí bylo zraněno.⁵⁶ Tento útok byl také nejsmrtonosnějším útokem na vojenské zařízení na území USA v historii. Hasan byl za svůj čin v roce 2013 odsouzen k trestu smrti. Jeho motiv nebyl zcela potvrzen. Pachatel sám se omezil pouze na krátký výrok, ve kterém vysvětlil, že se rozhodl „změnit stranu“ v americké válce proti Islámu. Hasan měl být odeslán na bojovou misi do Afghánistánu jen několik týdnů po útoku.⁵⁷

Dalším významným útokem je bombový útok na Bostonský maraton z dubna roku 2013. Dva útočníci, bratři Dzhokhar a Tamerlan Tsarnaevovi, odpálili dvě podomácku vyrobené bomby, které měly za následek 3 mrtvé. Počet mrtvých byl, vzhledem k povaze útoku a jeho umístění, poměrně nízký. Počet zraněných však dosáhl čísla 264.⁵⁸ Oba pachatelé byli odhaleni na záběrech bezpečnostních kamer a o čtyři dny později po honičce a přestřelce s policií dopadeni. Během této akce byl smrtelně zraněn jeden policista a také starší z bratrů Tamerlan.⁵⁹ Mladší Dzhokhar byl zraněn a následně dopaden. V roce 2015 byl odsouzen k trestu smrti.⁶⁰

⁵⁴ „FBI, Justice: El Al Attack Was Terrorism,“ CNN International, přístup 1.4.2016. <http://edition.cnn.com/2003/US/West/04/12/airport.shooting/>

⁵⁵ „Six Are Shot at Seattle Jewish Center,“ The New York Times, přístup 1.4.2016. <http://www.nytimes.com/2006/07/29/us/29seattle.html>

⁵⁶ Liebermann, Joseph I., a Susan M. Collins, *A Ticking Time Bomb: Counterterrorism Lesson from the U.S. Government's Failure to Prevent the Fort Hood Attack* (Washington, D.C.: U.S. Senate Committee on Homeland Security and Governmental Affairs, 2011), s. 15.

⁵⁷ „Nidal Hasan Sentenced to Death for Fort Hood Shooting Rampage,“ The Washington Post, přístup 1.4.2016. https://www.washingtonpost.com/world/national-security/nidal-hasan-sentenced-to-death-for-fort-hood-shooting-rampage/2013/08/28/aad28de2-0ffa-11e3-bdf6-e4fc677d94a1_story.html

⁵⁸ „Injury Toll from Marathon Bombs Reduced to 264,“ The Boston Globe, přístup 1.4.2016. <http://www.bostonglobe.com/lifestyle/health-wellness/2013/04/23/number-injured-marathon-bombing-revised-downward/NRpaz5mmvGquP7KMA6XsIK/story.html>

⁵⁹ „2013 Boston Marathon Bombing,“ New America Foundation, přístup 1.4.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1568>

⁶⁰ „Dzhokhar Tsarnaev Gets Death Penalty for Placing Marathon Bomb,“ The Boston Globe, přístup 1.4.2016. <http://www.bostonglobe.com/metro/2015/05/15/dzhokhar-tsarnaev-death-penalty-sentencing-jury-boston-marathon-bombing/canMEfLmeQJxQ4rFU0sERJ/story.html>

Stejný počet obětí pak má na svědomí Ali Muhammad Brown. Ten v roce 2014 zavraždil ve Washingtonu v New Jersey čtyři lidi. Tento čin měl být odvetou za americké vojenské působení na Blízkém východě a z něj rezultující ztráty na životech v Sýrii, Afghánistánu a Iráku.⁶¹ V New Jersey se jednalo o vůbec první případ klasifikace trestného činu vraždy jako teroristického činu.⁶²

V roce 2015 pak došlo ke dvěma smrtelným útokům. Prvním byla střelba ve vojenských zařízeních ve městě Chattanooga v Tennessee, ke které došlo v červenci. Útočník Muhammad Abdulazeez se pro svůj útok podle závěrů FBI nechal inspirovat u zahraniční teroristické organizace. Tento incident měl za následek 2 zraněné a 5 mrtvých, a to včetně samotného útočníka.⁶³

Nejvíce obětí si pak připsal útok z prosince 2015. V kalifornském San Bernardinu během střeleckého útoku zemřelo 14 lidí a dalších 21 bylo zraněno. Pachatelé zde byli rodilý Američan Syed Rizwan Farook a jeho v Pákistánu narozená manželka Tashfeen Malik, přičemž cílem útoku bylo předvánoční setkání zaměstnanců místního oddělení zdravotní správy, kde byl Farook sám zaměstnán. Oba útočníci byli několik hodin po útoku zabiti při přestřelce s policií.⁶⁴ Počáteční vyšetřování ještě jasně neukázalo, zdali jednalo o teroristický čin. Již tehdy však existovala řada indicií, například nedávná cesta manželů na Blízký východ nebo jejich styky s osobami podezřelými z napojení na teroristické organizace.⁶⁵ O několik dní později pak FBI a prezident Obama potvrdili, že se jednalo o teroristický čin.⁶⁶

6. Analýza domácího terorismu v USA mezi lety 2001-2015

V první části této kapitoly bych se chtěl věnovat typologii pachatelů domácího terorismu, a to z hlediska demografického původu, typů zbraní použitých při útoku a druhu teroristických aktivit. Jako zdroje dat pro tento rozbor poslouží databáze New America Foundation, která poskytuje informace o teroristech a jejich aktivitách od roku 2001 až do srpna 2015. V tomto období pak databáze eviduje na 502 jedinců, kteří byli obviněni ze zločinů souvisejících s terorismem, přičemž bylo do výzkumu zahrnuto také několik dalších případů, kde útočník sice zemřel, nicméně bylo dostatečně a hodnověrně zdokumentováno, že se útočník dopustil násilné teroristické aktivity. Databáze pak mimo jiné umožňuje porovnávat informace o domácích teroristech, kteří inklinují k džihádistické ideologii, s teroristy „nedžihádistickými“, jako jsou například pravicoví extrémisté.⁶⁷

⁶¹ „Seattle Man Says He Killed 4 in Wash., N.J. to Gain Revenge on U.S.,” Los Angeles Times, přístup 1.4.2016. <http://www.latimes.com/nation/nationnow/la-na-nn-seattle-shootings-confessions-20140820-story.html>

⁶² „Man Accused of Killing Is Indicted on Terrorism Charges, a First for New Jersey,” The New York Times, přístup 1.4.2016. http://www.nytimes.com/2015/07/03/nyregion/man-accused-in-killing-is-indicted-on-terrorism-charges-a-first-for-new-jersey.html?_r=0

⁶³ „2015 Chattanooga, TN Military Shooting,” New America Foundation, přístup 26.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1675298532>

⁶⁴ „2015 San Bernardino Shooting,” New America Foundation, přístup 26.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1839768329>

⁶⁵ „San Bernardino Suspects Left a Trail of Clues, But No Clear Motive,” The New York Times, přístup 26.4.2016. <http://www.nytimes.com/2015/12/04/us/san-bernardino-shooting.html>

⁶⁶ „Address to the Nation by the President from the Oval Office from 6.12.2015,” The White House, přístup 27.4.2016. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/12/06/address-nation-president>

⁶⁷ „Homegrown Extremism 2001-2015,” New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

Ještě před začátkem samotné analytické části práce je také třeba si ujasnit vztah mezi pravicovým domácím terorismem a zločiny z nenávisti (*hate crimes*), neboť na první pohled se může zdát, že mezi oběma druhy zločinů existuje řada shodných ukazatelů. Analýza od National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (*START*) se těmto vztahům věnuje a na jejím základě lze tvrdit, že mezi zločiny z nenávisti a pravicovým domácím terorismem neexistují téměř žádné shodné určující činitele. Analýza však odhalila, že se zločiny z nenávisti často objevují po teroristických útocích, a to především po takových, které cílí na americké symboly, jako jsou například významné budovy státních institucí. V takových případech pak útok obvykle následuje vlna zločinů z nenávisti, které slouží jako odvěta. Příkladem může být situace po bombovém útoku v Oklahoma City v roce 1995, který cílil na federální budovu. Původní zprávy tehdy hovořily o islamistickém útoku, což mělo za následek krátkodobou vlnu nenávisti vůči americkým muslimům, která pominula po zatčení skutečného pachatele, který pocházel z řad pravicových extremistů.⁶⁸

Databáze New America Foundation obsahuje data o teroristických útocích ze strany džihádistického, pravicového, ale i například levicového ideologického směru. Tato databáze čerpá z informace o jednotlivých incidentech nejen z médií, ale také ze soudních dokumentů a zpráv zpravodajských služeb.⁶⁹ Jedná se o obdobnou databázi jako je Global Terrorism Database (*GTD*), se kterou pracuje výše zmíněná analýza od *START*. V rámci této analýzy autoři také zkoumali, nakolik je možné, že se v *GTD* objevují zločiny z nenávisti, tak, že porovnávali data s databází zločinů z nenávisti, kterou spravuje *FBI*. Na základě tohoto srovnání došli k závěru, že se jedná o téměř zanedbatelnou hodnotu okolo 3%-5% incidentů, které by mohly potenciálně být klasifikovány i jako zločin z nenávisti. Jejich zkoumané období mezi lety 1992-2008 se sice pouze částečně překrývá se mnou zkoumanou periodou mezi lety 2001-2015, ale vzhledem k tomu, že se kritéria pro evidenci zločinů z nenávisti a teroristických útoků po roce 2009 zásadně nezměnila a obě databáze jsou velmi podobné, považují tento výsledek relevantní i pro svou práci. Předpokládám tedy, že potenciální přítomnost zločinů z nenávisti v databázi *NAF* je v zanedbatelné výši a není tedy třeba ji v práci zásadně zohledňovat. K tomu přispívá i fakt, že *NAF* čerpá data o incidentech ve značné míře ze soudních spisů, ve kterých je klasifikace činu patrná a není tedy pravděpodobná záměna zločinu z nenávisti za teroristický čin.⁷⁰

6.1. Demografická analýza

Demografické pozadí domácích teroristů je značně různorodé, především z hlediska etnicity pachatelů. V případě věku teroristů je průměrný věk džihádistických teroristů 28 let, zatímco v případě ostatních ideologických směrů se průměr drží na 34 letech. Z hlediska pohlaví lze vyzorovat jasnou dominanci mužských pachatelů. V případě džihádistů byly ženy pachatelkami pouze ve 23 případech z celkového počtu 320. V případech jiného než džihádistického terorismu můžeme nalézt 21 pachatelek z celkového počtu 182. Na první pohled se tedy čísla zdají totožná, nicméně je třeba přihlídnout k celkovému počtu útoků. V případě džihádistických útoků byly ženy pachatelkami v 7,18% případů, oproti 11,66% u

⁶⁸ Asal, Victor, Kathleen Deloughery, Ryan D, King, a Karl Rethemeyer, *Analysis of Factors Related to Hate Crime and Terrorism* (College Park, MD: National Consortium for the Study of Terrorism and Response to Terrorism, A Department of Homeland Security Science and Technology Center of Excellence, 2012), s. 18.

⁶⁹ "Methodology of Research," New America Foundation, přístup 19.3.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/methodology.html>.

⁷⁰ Asal, Victor a kolektiv, *Analysis of Factors Related to Hate Crime and Terrorism*, s. 8.

ostatních útoků. Lze tedy tvrdit, že v případě džihádistického terorismu je méně pravděpodobné, že by pachatelem byla žena, celkově je však domácí terorismus téměř výhradně mužskou dominantou při méně než 9% útoků spáchaných ženami.⁷¹

Etnické spektrum v případě džihádistického ideologického směru se vyznačuje možná větší diverzitou než by se dalo na první pohled očekávat. Z celkového počtu 320 útoků bylo pouze 64 pachatelů arabského či středovýchodního původu. Jedná se sice o největší ze skupin, nicméně je pouze 20% podíl mírným překvapením. Druhou největší etnickou skupinou v případě džihádistického terorismu jsou pak lidé somálského původu se 49 pachateli. V těsném závěsu jsou pak pachatelé jihoasijského původu, kterých bylo 47. Další dvě nejvýznamnější etnika pak byli běloši a lidé afroamerického původu. V případě nedžihádistických teroristických útoků je etnický profil pachatelů téměř homogenní. Z celkového počtu 182 útoků bylo 165 bělošských pachatelů, což odpovídá 90,65%.⁷²

Z hlediska rezidentského statusu je u džihádistických teroristů situace opět rozmanitější. V případě této skupiny bylo 148 pachatelů, tedy 46,25%, americkými občany, kteří se v USA narodili. Naturalizovaných Američanů bylo 73, což odpovídá 22,81%. Třetí nejpočetnější skupinou byli pachatelé s jinou formou trvalého pobytu. Méně zastoupení pak byli držitelé dočasných víz (8 resp. 2,5%), uprchlíci či azylanti (10; 3,1%) a nelegální rezidenti (8; 2,5%). U 10,6% pak byl status jiný či neznámý. V případě nedžihádistických extrémistů pak naprosto převažují rodilí Američané, kterých bylo 174, čili 95,6% z celkového počtu. Následuje 5 naturalizovaných Američanů a 3 pachatelé, jejichž status není známý.⁷³

6.2. Prostředky využívané teroristy

Domácí teroristé během svých útoků používali široké spektrum různých druhů zbraní od střelných zbraní až po výbušniny. Americké tajné služby v některých případech mohly účinně zakročit proti jedincům a skupinám, které monitorovaly, a prostřednictvím agentů v utajení nebo informátorů zinscenovat falešný prodej zbraní. Do rukou teroristů se pak dostaly falešné nefunkční zbraně. V jiných případech si teroristé obstarali zbraně bez zásahu vládních sil a v řadě případů zdroj není známý. V případě džihádistických extrémistů byly zbraně obstarány s přičiněním vládních sil v 38 případech, přičemž v 97 případech si teroristé zbraně opatřili samostatně. V devíti případech se pak jednalo o kombinaci obou možností. U zbývajících případů, které činí téměř 50%, je zdroj zbraní neznámý. V případě nedžihádistického terorismu je situace opět poměrně jednoznačná a s výrazným podílem 83,7% zde převažuje samostatný způsob obstarání si zbraní. Vládní síly se podílely pouze ve 13 případech, z nichž 6 bylo navíc kombinovaných se samostatným nákupem zbraní. V 18 případech je pak zdroj zbraní neznámý. Nejčastěji používaným druhem zbraní jsou zbraně střelné, které byly použity v 61% případech u džihádistických útoků a ve 46,9% u nedžihádistických.

⁷¹ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁷² "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁷³ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

Druhým nejčastěji používaným druhem zbraní jsou pak výbušiny. Džihádističtí extrémisté je získali ve 34,9% případů, nedžihádisté pak ve 27,23% případů. Nedžihádisté pak také v 16 případech měli v držení zbraně z kategorie CRBN (*Chemical Radiological Biological Nuclear*), což je označení pro chemické, biologické, radioaktivní a nukleární materiály a zbraně.⁷⁴

6.3. Profil extremisty

Na základě výše rozebraných údajů nyní vytvořím profil nejpravděpodobnějšího džihádistického a nedžihádistického domácího extremisty. V případě džihádistů se jedná o muže ve věku okolo 28 let. Etnický původ zde není tak jasný, jako v případě nedžihádistických extrémistů, ale největší pravděpodobnost spadá na arabský, somálský či jiný blízkovýchodní původ. Tento jedinec bude dále s největší pravděpodobností držitelem amerického pasu, ať už jej získal naturalizací, nebo narozením v USA. Jiné formy trvalého pobytu jsou méně obvyklé. Džihádistický útočník si pak pro svůj plánovaný útok nejčastěji obstará střelné zbraně nebo výbušiny. V případě druhé skupiny domácích teroristů je profil ještě jednoznačnější. Pachatelem je nejčastěji bílý muž narozený ve Spojených státech, který je zároveň ve věku kolem 34 let. Tento útočník pak nejčastěji sáhne po střelné zbraní, nebo výbušnině, kterou si obstará bez vládního zásahu. Oba tyto tábory tak mají společné znaky svých pravděpodobných zastánců. Jedná se o mladé muže kolem třiceti let, jejichž etnický původ logicky koresponduje s jejich ideologickým zaměřením. Volba prostředků pro uskutečnění teroristických činů je pak podobná, přičemž nejčastější volbou jsou střelné zbraně a výbušiny.

6.4. Smrtící teroristické útoky

Ve zkoumaném období od roku 2001 do konce 2015 došlo na území Spojených států celkem k 27 smrtícím teroristickým útokům, které měli na svědomí pravicoví a muslimští teroristé. Během těchto útoků došlo k 93 úmrtím civilistů, vojenského personálu nebo policistů. Z celkového počtu smrtících útoků pak 18 mají z nich na svědomí pravicoví extrémisté a 9 muslimští teroristé. Porovnání počtů obětí útoků pak také ukazuje na větší počet úmrtí při útocích ze strany pravice. Ty měly za následek smrt 48 osob, oproti 45 obětem muslimských útoků. Pravicoví domácí teroristé tedy mají na svědomí dvě třetiny z celkového počtu smrtících útoků, přičemž ale z celkového počtu obětí na jejich vrub připadá pouze 51,6%. Z těchto čísel by se na první pohled dalo usuzovat, že smrtící teroristické útoky ze strany pravicových extremistů jsou sice častější, ale v průměru méně smrtelné, neboť na jeden útok připadá 2,66 oběti. To je výrazně méně v porovnání s průměrným počtem obětí při útocích ze strany muslimských domácích teroristů, který dosahuje hodnoty 5.

Při bližším prozkoumání jednotlivých útoků však zjistíme, že jsou tyto průměrné hodnoty statisticky zkreslené. Mezi muslimskými útoky totiž výrazně vybočují dva útoky. Prvním z nich je útok, který se odehrál na vojenské základně ve Fort Hood z roku 2009, při kterém zemřelo 13 lidí. Druhým incidentem je pak střelecký útok z kalifornského San Bernardina z roku 2015, který si vyžádal ještě o jednu oběť víc. Oba útoky jsou popsány detailněji v kapitole „Vybrané akty domácího terorismu.“ Při těchto útocích zahynulo v celkem 27 osob, tedy více než polovina z celkového počtu obětí muslimského domácího terorismu. To výrazně ovlivnilo hodnotu průměrného počtu obětí. V případě, že by se počet obětí více blížil

⁷⁴ „Homegrown Extremism 2001-2015,“ New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

průměru, místo aby se tolik odchyloval, byly by si hodnoty průměrů počtů obětí pravicových i muslimských teroristických útoků daleko bližší. Tyto dva incidenty tedy výrazně ovlivňují statistický pohled na problematiku smrtících útoků, přičemž počet obětí v jejich případě mohl být ovlivněn celou řadou faktorů od nedostatečně rychlé reakce bezpečnostních složek, výběr cíle útoku až po prostou roli náhody. V případě, že vezmeme do úvahy tuto skutečnost tak lze říci, že útoky ze strany obou extrémistických směrů jsou přibližně stejně smrtící, přičemž útoků ze strany pravice je však dvojnásobek. Z tohoto pohledu je tedy lze považovat za větší hrozbu, než která plyne ze strany muslimských domácích teroristů.⁷⁵ Toto tvrzení podporuje také porovnání s celkovým počtem incidentů. Nedžihádistických útoků se totiž odehrálo ve zkoumaném období celkově méně (182 incidentů), než těch džihádistických (321 incidentů).⁷⁶ Přesto jsou však smrtelnější. Z celkového množství nedžihádistických útoků jich tedy bylo 18 smrtících, což činí přibližně 10%. V případě džihádistického terorismu bylo smrtících pouze 9, tedy přibližně 2,8% z celkových 321 incidentů. Z hlediska ohrožení na životech tedy považuje pravicový a nedžihádistický terorismus za nebezpečnější, než ten džihádistický.

6.5. Trendy v domácím extremismu a terorismu, 2001-2015

Z 502 zaznamenaných případů projevů terorismu a extremismu v daném období připadá 320 na incidenty s džihádistickým pozadím a 182 na ostatní ideologické směry, především pak na extrémní pravici. Od roku 2001 se počty incidentů každý rok značně lišily, přesto však pokusím odhalit, zda lze vysledovat nějaký trend v počtech případů.⁷⁷

Hned na počátku zkoumaného období došlo k nejmenšímu počtu případů domácího terorismu. V roce 2001 dle databáze NAF došlo k 10 případům, z nichž pouze jeden připadá na džihádistické pachatele. Tento rok je tedy takzvaným minimem, k němuž se později přiblížily již pouze roky 2005 a 2013. V následujících letech pak již stoupá podíl případů džihádistického domácího terorismu. Hned v následujícím roce vzrostl jejich počet jednadvacetkrát. Počet nedžihádistických případů pak vzrostl pouze nepatrně na 11. V roce 2003 pak byly počty útoků ze strany džihádistů a ostatních teroristů v podstatě vyrovnané na úrovni 15, respektive 14 případů.⁷⁸

V roce 2004 byl počet případů džihádisticky motivovaných útoků poprvé nižší, než počet nedžihádistických, a to poměrně výrazně. Džihádistických útoků se tehdy událo 10, přičemž případů s jiným ideologickým pozadím bylo 25. K podobné situaci, kdy byly džihádisticky motivované útoky v menšině, pak došlo již jen dvakrát, a to v letech 2008 a 2012.

Následující tři roky 2005 až 2007 byla převaha džihádistického extremismu vždy alespoň 50%. V roce 2005 došlo dokonce k 13 takto motivovaným útokům, oproti pouhým třem nedžihádistickým. Rok poté byl podíl džihádistických útoků přes 69%, v roce 2007 pak

⁷⁵ "Deadly Attacks since 9/11," New America Foundation, přístup 14.3.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁷⁶ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁷⁷ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁷⁸ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

ještě o necelá 2 procenta více. Trend v roce 2008 pak byl zcela opačný. Nedžihádistické případy terorismu a extremismu s 82,75% naprosto dominovaly. Z 29 případů jich tak spadá do této kategorie hned 24.⁷⁹

Další roky se situace opět otočila a počet džihádistických útoků výrazně vzrostl a převýšil útoky nedžihádistického původu. Rok 2009 byl zlomový, neboť došlo k téměř dvojnásobnému počtu případů oproti roku předcházejícímu, celkem k 59, z toho 45 (76,27%) bylo džihádistických. V roce 2010 počet útoků výrazně neklesl a celkem tak bylo zaznamenáno 55 případů. Změnil se však poměr džihádistických (35 případů) a nedžihádistických incidentů (20 případů). Podobný poměr, přibližně 2:1, zůstal zachován také o rok později. Z celkového počtu 37 případů bylo 25 džihádistických a 12 ostatních.⁸⁰

Nedžihádistické případy získaly převahu opět v roce 2012, odehrálo se jich 27, zatímco džihádistických 15. Poměr byl tehdy tedy přibližně opačný. Od té doby však byly džihádistické případy v naprosté převaze. V období mezi lety 2013 až 2015 rostl celkový počet útoků ze 17 v roce 2013 až na 62 v roce 2015. Zároveň prudce poklesl počet nedžihádistických případů, kterých bylo v celém období pouze 7,5%, v průměru 2,66 případu za rok. Počet džihádistických útoků však v tomto období dramaticky vzrostl ze 17 případů v roce 2013 na 62 případů v roce 2015.⁸¹

Z celé statistiky počtu případů v jednotlivých letech vystupuje rok 2015. V tomto roce došlo k 62 případům extremismu a domácího terorismu a jedná se tak o naprosté maximum zkoumaného období. V tomto roce došlo dokonce k o 37,77% vyššímu počtu incidentů než v letech 2013 a 2014. Na základě získaných dat ale nelze jednoznačně předpovědět, zda v následujícím roce 2016 počet případů oproti roku 2015 ještě vzroste, protože byl mezi jednotlivými roky vývoj značně kolísavý a nevyzpytatelný.

V domácím terorismu a extremismu v USA lze v období od roku 2001 až do roku 2015 pozorovat celkový nárůst v počtu incidentů. Zatímco v roce 2001 došlo k 10 incidentům, v roce 2015 jich bylo již 62. Tyto dva roky, které ohraničují zkoumané období, jsou zároveň jeho statistickým minimem, respektive maximem. Vzestup v počtu případů domácího terorismu však není lineární, aby bylo možné jednoduše tvrdit, že je domácí terorismus na vzestupu jen na základě tohoto faktu. Počty incidentů mezi jednotlivými roky totiž značně oscilují. Určitý trend však je možné odhalit. Ve druhé polovině zkoumaného období je totiž každoroční průměrný počet incidentů vyšší, než v jeho první polovině. Pomyslným mezníkem je rok 2009, kdy poprvé prudce vzrostl počet útoků za rok. Zatímco mezi lety 2001 až 2008 byl průměr 25,12 útoku za rok, v období od roku 2009 do roku 2015 se průměr zvedl až na 42,86 útoků. Při celkovém průměru za zkoumané období ve výši 33,99 incidentů za rok tak můžeme jasně vidět, že v první polovině se průměrný počet případů pohybuje pod hranicí celkového průměru, zatímco v letech po roce 2009 je o téměř 7 případů nad ní.

⁷⁹ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁸⁰ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

⁸¹ "Homegrown Extremism 2001-2015," New America Foundation, přístup 19.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>

Dalším zaznamenaným trendem je pak vývoj především v džihádistickém terorismu a extremismu. Počet incidentů v této kategorii po většinu období převyšoval případy nedžihádistického charakteru. Roční průměr za celé období činí 21,9 případů oproti 11,97 nedžihádistickým incidentům. Dále lze vysledovat nárůst v počtu džihádistických případů od počátku sledovaného období. Při zachování rozdělení období mezním rokem 2009 lze z dat opětovně vysledovat nárůst v kategorii džihádistických incidentů. Zatímco v letech 2001-2008 byl průměrný počet džihádistických i nedžihádistických útoků téměř totožný, a totiž 12,5 a 12,63 případů, od roku 2009 došlo k výrazné změně. Průměrný počet džihádisticky inspirovaných případů vzrostl na 31,29, zatímco nedžihádistických incidentů bylo stále přibližně stejné množství (11,57/rok).

Důvodů, proč statistiky ukazují rok 2009 jako zlomový, může být hned několik. Od roku 2001 totiž americká vláda, spolu s americkým ministerstvem pro vnitřní bezpečnost (Department of Homeland Security) nebo tajnými službami pravidelně každý rok investovala značné množství sil a prostředků do sledování, vyšetřování a s tím spojené prevence teroristických aktivit. Zlepšená schopnost odhalovat a předcházet teroristickým aktivitám tak může být jedním z faktorů, které mohou ve statistikách vytvářet dojem, že je incidentů a plánovaných útoků více než dřív, zatímco ve skutečnosti jich bylo pouze odhaleno více. Mezi nimi pak může být řada spiknutí, která by se nikdy nedostala do své konečné fáze, protože pachatelé od svého plánu z různých důvodů upustili ještě před jeho dokončením, a tak by v dřívějších letech možná nebyla ani odhalena. Nyní však byla díky lepší prevenci a monitoringu odhalena již v poměrně rané fázi a tím pádem se objevila ve statistikách.⁸²

Statistiky mohou být také ovlivněné činností bezpečnostních složek v dalším ohledu. Ty totiž nejen že mohou odhalovat více spiknutí a ve větším předstihu, ale také mohou za určitých okolností větší množství případů samy vytvářet. V některých případech se totiž mohou snažit o vybudování dostatečně „silného“ případu okolo teroristické skupiny či jednotlivce, tak aby tento případ měl dostatečnou důkazní základnu a u soudu obstál. V takovém případě se pak tajné služby či bezpečnostní složky mohou rozhodnout pro opačný postup a nezakročit v rané fázi, nýbrž vyčkávat delší dobu a „budovat“ případ. V takové situaci pak snadno může před samotným zadržením dojít k řadě menších teroristických incidentů, které se poté pachatelům před soudem sečtou jako větší případ. Ve statistikách se pak však objevuje větší množství incidentů. Činnost dvojitých agentů a informátorů pak také může vést k podobným výsledkům, protože tito agenti pak často nechávají spiknutí pokračovat až do velmi pokročilé fáze, opět z důvodu nashromáždění dostatečného množství důkazního materiálu.⁸³ S tím souvisí i další možné zdůvodnění, proč se rok 2009 ve statistikách jeví jako zlomový a proč se objevilo najednou velké množství incidentů. V tomto roce mohlo být najednou odhaleno větší množství spiknutí, které však byla sledována a vyšetřována již v několika předcházejících letech, například právě za pomoci dvojitých agentů infiltrovaných v teroristických skupinách.⁸⁴

⁸² Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" *International Security* 36 (Fall 2011): s. 14-18.

⁸³ Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" *International Security* 36 (Fall 2011): s. 18-19.

⁸⁴ Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" *International Security* 36 (Fall 2011): s. 21.

7. Závěr

Ve své bakalářské práci jsem se zmapoval vývoj domácího terorismu ve Spojených státech v období od počátku roku 2001 až do roku 2015. Pro pochopení celkového kontextu práce a dalších kapitol jsem si nejprve vytvořil vlastní definici domácího terorismu. Vzhledem k rozdílnosti pojmů v českém a anglickém jazyce jsem nejprve ujasnil tyto pojmy. Zatímco čeština zná pouze pojem domácí terorismus, angličtina rozlišuje dva termíny, které se obsahově odlišují, a to *domestic terrorism* a *homegrown terrorism*, na který se v práci zaměřuji. Z toho důvodu bylo nutné vytvořit jasnou definici, která by zamezila nedorozuměním. Domácím terorismem (*homegrown terrorism*) se tak v této práci rozumí teroristické činy ohrožující lidské životy, jako únosy a vraždy, akty hromadného ničení, dále pak zastrašování civilního obyvatelstva nebo snaha o ovlivnění činnosti vlády. Důležitým předpokladem je pak identita pachatele, který musí být držitelem amerického občanství, či jiného povolení k trvalému pobytu. Definice pak zahrnuje také pachatele, jejichž radikalizace proběhla na území Spojených států. Práce pak dále zodpovídá otázku typologie domácího terorismu, která zahrnuje velké množství rozdílných ideologických směrů, mezi které patří například zastánci rasistické teorie o nadřazenosti bílé rasy (*white supremacy*), náboženští fundamentalisté, anarchisté, levicoví extrémisté, ekoteroristé, bojovníci za práva zvířat či protivládni extrémisté.

Další část práce se pak podrobněji věnuje jednotlivým směrům domácího terorismu, se zaměřením na terorismus džihádistického a pravicového ideologického základu, neboť se jedná o dva nejvýznamnější a nejnebezpečnější směry. Práce se detailněji věnuje několika odnožím pravicového terorismu a extremismu s důrazem na objasnění ideologické motivace, která stojí za jednotlivými hnutími a jednotlivci. Kromě ideologie je rozebrán také historický kontext a řada konkrétních případů teroristických útoků ze sledovaného období. Obdobná pozornost je pak věnována také muslimskému (džihádistickému) domácímu terorismu, kde práce klade důraz opět především na ideologii a také na konkrétní incidenty z období mezi lety 2001 a 2015.

Další klíčovou kapitolou práce je pak analytická část, která se věnuje studiu statistických údajů o domácím terorismu a extremismu ve sledovaném období 2001 až 2015. V této kapitole nejprve zkoumám údaje o pachatelích teroristických činů. Na základě analýzy těchto údajů jsem pak vytvořil profil nejpravděpodobnějšího pachatele teroristického skutku, přičemž jsem vytvořil tento profil pro teroristu džihádistického i nedžihádistického. Průměrný pachatel džihádistické ideologie je na základě mého výzkumu s největší pravděpodobností muž ve věku 28 let, který je arabského, či jiného blízkovýchodního původu. Tento pachatel je dále držitelem amerického občanství. V případě nedžihádistické skupiny teroristů je pak profil průměrného pachatele následovný. Jedná se o bílého muže ve věku 34 let, který se narodil ve Spojených státech. V obou případech jsou nejčastějším voleným prostředkem buď střelné zbraně, výbušniny, nebo obojí.

Analýza údajů a statistik o smrtících teroristických útocích v daném období ukázala, že v období od roku 2001 do konce 2015 došlo na území Spojených států celkem k 27 smrtícím teroristickým útokům, z nichž 18 mají na svědomí pravicoví extrémisté a 9 muslimští teroristé. Během těchto útoků došlo k 93 úmrtím. Také srovnání počtů obětí ukazuje na větší počet úmrtí při útocích ze strany pravice. Ty vedly ke smrti 48 osob, oproti 45 obětem muslimských útoků.

Na základě těchto údajů tedy lze tvrdit, že pravicoví domácí teroristé sice mají na svědomí dvě třetiny z celkového počtu smrtících útoků, ale jen 51,6% obětí. Z těchto čísel by se na první pohled dalo usuzovat, že smrtící teroristické útoky ze strany pravicových extremistů jsou sice častější, ale v průměru méně smrtelné. Na jeden útok zde připadá 2,66 obětí, což je výrazně méně než v případě džihádistických teroristů, kde průměr dosahuje čísla 5. Výklad však není tak jednoznačný, neboť hodnoty v případě muslimských útoků jsou zkreslené dvěma útoky. Prvním je incident z Fort Hood z roku 2009, při kterém zemřelo 13 lidí, druhým pak útok ze San Bernardina z roku 2015, který si vyžádal 14 obětí. Tyto incidenty tak mají na svědomí více než polovinu z celkového počtu obětí. To zkresluje hodnotu průměrného počtu obětí a celý pohled na danou problematiku. Jakkoli mohl být počet obětí v těchto případech ovlivněn řadou faktorů od nedostatečné reakce bezpečnostních složek, až po roli náhody, je třeba vzít tuto skutečnost v úvahu. Pokud tedy budeme považovat tyto dva incidenty za výjimečné případy, můžeme tvrdit, útoky ze strany obou extrémistických směrů jsou přibližně stejně smrtící, přičemž útoků ze strany pravice je však dvojnásobek. Z tohoto pohledu tedy lze považovat extrémní pravici za větší hrozbu, než kterou představují muslimští domácí teroristé.

K tomuto tvrzení přispívá i fakt, že nedžihádistických útoků se odehrálo ve zkoumaném období celkově méně, než těch džihádistických, při vyšší smrtelnosti. Z celkového množství útoků (182) jich tedy bylo mnohem více smrtících (18), což činí přibližně 10%. V případě džihádistického terorismu bylo smrtících pouze 2,8% z celkových 321 incidentů.

V domácím terorismu a extremismu v USA lze v období od roku 2001 až do roku 2015 pozorovat celkový nárůst v počtu incidentů od 10 případů v roce 2001 až po 62 v roce 2015. Tyto dva roky ohraničují zkoumané období a zároveň jsou minimem, respektive maximem. Nárůst v počtu případů domácího terorismu však není lineární, aby bylo možné jednoduše tvrdit, že je domácí terorismus na vzestupu. Počty incidentů mezi jednotlivými roky značně oscilují. Přesto však lze určitý trend odhalit. Při pohledu na statistiky je totiž každoroční průměrný počet incidentů vyšší ve druhé polovině zkoumaného období, než v jeho první polovině. Mezníkem je zde rok 2009, kdy počet útoků za rok prudce vzrostl. Mezi lety 2001 až 2008 byl totiž průměr 25,12 útoku za rok, v období od roku 2009 do roku 2015 se průměr zvedl až na 42,86 útoků. Při porovnání s celkovým průměrem (33,99 incidentů/rok) za celé období můžeme vidět, že v první polovině se průměr počtu případů pohybuje pod celkovým průměrem, zatímco po roce 2009 je nad ní.

Analýza statistik pak dále odhalila zajímavý trend ve vývoji v džihádistickém terorismu a extremismu. Počet incidentů ze strany tohoto typu terorismu po většinu období převyšoval případy nedžihádistické. Například roční průměr za celé období činí 21,9 případů oproti 11,97 nedžihádistickým incidentům. Počet džihádistických incidentů od roku 2001 celkově vzrostl. Při zachování rozdělení období na dvě části s předělovým rokem 2009 lze z dat opětovně vysledovat nárůst v kategorii džihádistických incidentů. Zatímco v letech 2001-2008 byl průměrný počet džihádistických i nedžihádistických útoků téměř totožný, po roce 2009 průměrný počet džihádisticky inspirovaných případů vzrostl na 31,29, zatímco nedžihádistických incidentů zůstal přibližně stejný.

Rok 2009 se na základě statistik jeví jako zlomový, což může být způsobeno více faktory. Od roku 2001 americká vláda, ministerstvo pro vnitřní bezpečnost i tajné služby věnovaly značné množství sil a prostředků do protiteroristických programů a opatření. S tím související

zlepšení v odhalování teroristických aktivit pak mohlo přispět k vytvoření dojmu, že incidentů přibývá, zatímco ve skutečnosti jich bylo pouze odhaleno více. Řada útoků, které by se dříve ve statistikách vůbec neobjevily, neboť by se z různých důvodů nedostaly do pokročilé či konečné fáze, byla díky lepší prevenci a monitoringu odhalena již v poměrně rané fázi a tím pádem se objevila v evidenci. Bezpečnostní složky také mohou ovlivňovat statistiky opačným způsobem. V některých případech se totiž věnují spíše pečlivému sběru důkazů a vystavení „neprůstřelného“ případu, takže často nechávají řadu pachatelů a jejich spiknutí dojit do pozdější fáze příprav. Tím sice získávají více důkazů proti daným teroristům, zároveň ale riskují, že před zatčením dojde k menším teroristickým činům, které se pak ve statistikách projeví. S tím souvisí pak poslední možný faktor, který mohl ovlivnit statistiky. Vzhledem k výše zmíněným pracovním postupům bezpečnostních složek totiž v roce 2009 mohlo být najednou odhaleno větší množství spiknutí či teroristických skupin, které byly sledovány několik předchozích let.

8. Summary

The thesis focuses on the topic of homegrown terrorism in the United States in the time period between the years 2001 and 2015. The first part of the thesis declares the differences between domestic and homegrown terrorism, since the Czech language doesn't distinguish between those terms. After setting these ground rules the definition of the homegrown terrorism is determined. For the purpose of this thesis the definition of homegrown terrorism is declared as terrorist act threatening human lives, such as kidnapping or murders, acts of mass destruction or threatening of civilians or an attempt to influence the activities of the government. Another key part of the definition is then the legal resident status of the culprit, who needs to be a permanent residency or citizenship holder.

The next chapter then focuses on the two main types of homegrown terrorism and extremism, the jihadist and the right-wing, their ideological background and historical context. In the case of right-wing terrorism the thesis also focuses on the main types of right-wing extremism based on ideological background – the racists, antigovernment and fundamental extremists. The thesis then analyses the main terror attacks and plots from both jihadist and right-wing side in the period between 2001-2015.

The final chapter of the thesis focuses on statistic data and it's analysis, which results into a comparison of the lethality and dangerousness of the two main type of homegrown terrorism, the creation of a profile of an average homegrown terrorist and overall analysis of the statistic data. The results then suggest, that right-wing homegrown terrorism and extremism is overall more dangerous and lethal, based on the statistical data. According to the research 10% of all right-wing attack resulted in death of at least one person, while jihadist attack resulted in death in only about 2,8% of cases. On the other hand the statistics suggest, that number of jihadist attack is on the rise, especially after 2009. But that doesn't have to necessarily mean, that this ideological movement is on the rise. The results can be caused by several factors, which are related to improved and icreased attamets of the U.S. goverment and law enforcement to step up again the terrorism threat, which results into more uncovered plots.

The last chapter also suggests a profile of an average homegrown terrorist. An average jihadist is a 28 years old male of arabic or other middle-eastern descent, who is an American citizen (either U.S.-born or naturalized). In the case of non-jihadist terrorist the average culprit is then a 34 years old while male born in the USA. Both categories tend to use firearms, explosives or both.

9. Použitá literatura

- 1) Asal, Victor, Kathleen Deloughery, Ryan D, King, a Karl Rethemeyer, *Analysis of Factors Related to Hate Crime and Terrorism*, College Park, MD: National Consortium for the Study of Terrorism and Response to Terrorism, A Department of Homeland Security Science and Technology Center of Excellence, 2012.
- 2) Beutel, Alejandro J. *Radicalization and Homegrown Terrorism in Western Muslim Communities: Lessons Learned for America*. Washington, D.C.: Minaret of Freedom Institute, 2007. Staženo 10.3.2016
- 3) Bjelopera, Jerome P., a Mark A. Randol, *American Jihadist Terrorism: Combatting a Complex Threat*. Washington, D.C.: Congressional Research Service, 2010.
- 4) Brooks, Risa A., "Muslim Homegrown Terrorism in the United States: How Serious is the Threat?" *International Security* 36 (Fall 2011): 7-47.
- 5) Caiani, Manuela, Donatella della Porta, a Claudius Wagemann. *Mobilizing on the Extreme Right: Germany, Italy and United States*. Oxford: Oxford University Press, 2012.
- 6) Donohue, Laura K. *The Cost of Counterterrorism: Power, Politics, and Liberty*. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- 7) Hainsworth, Paul. *The Politics of the Extreme Right: From Margins to the Mainstream*. London: Pinter, 2000.
- 8) Kolektiv autorů, *Terrorist Conspiracies, Plots and Attacks by Right-Wing Extremists, 1995-2015*. New York: Anti-Defamation League, 2015.
- 9) Liebermann, Joseph I., a Susan M. Collins, *A Ticking Time Bomb: Counterterrorism Lesson from the U.S. Government's Failure to Prevent the Fort Hood Attack*. Washington, D.C.: U.S. Senate Committee on Homeland Security and Governmental Affairs, 2011.
- 10) Meeker, Kevin. *Pluralism, Exclusivism, and the Theoretical Virtues*. Cambridge: Religious Studies, Vol. 42, No. 2., 2006.
- 11) Perliger, Arie, *Challengers from the Sidelines: Understanding America's Vilent Far-Right*. West Point: The Combating Terrorism Center at West Point, 2012.
- 12) Potok, Mark, a Ryan Lenz, *Age of the Wolf: A Study of the Rise of Lone Wolf and Leaderless Resistance Terrorism*. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2015.

- 13) Potok, Mark, editor, *Skinheads in America: Understanding the Threat*. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2012.
- 14) Potok, Mark, editor, *Terror from the Right: 75 Plots, Conspiracies and Racist Rampages since Oklahoma City*. Montgomery: Southern Poverty Law Center, 2009.
- 15) *Roe v. Wade, It's History and Impact*. New York, Planned Parenthood Federation of America, 2014.
- 16) Shrag, Peter, *The Unwanted: Immigration and Nativism in America*. Washington, D.C., The Immigration Policy Center, 2010.
- 17) Silber, Mitchell D., and Arvin Bhatt, *Radicalization in the West: The Homegrown Threat*, New York: New York City Police Department, 2007.
- 18) *Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism (USA PATRIOT Act) Act of 2001*. Pub. L. No. 107-56, Washington, D.C., U.S. Dept. of Justice, 2001.
- 19) „Address to the Nation by the President from the Oval Office, 6.12.2015,” The White House, přístup 27.4.2016. <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2015/12/06/address-nation-president>
- 20) „Deadly Attacks since 9/11,” New America Foundation, přístup 14.3.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/deadly-attacks.html>
- 21) „Dr. Arie Perliger Biography,” Combating Terrorism Center, přístup 13.3.2016. <https://www.ctc.usma.edu/posts/experts/dr-arie-perliger>
- 22) „Dzhokhar Tsarnaev Gets Death Penalty for Placing Marathon Bomb,” The Boston Globe, přístup 1.4.2016. <http://www.bostonglobe.com/metro/2015/05/15/dzhokhar-tsarnaev-death-penalty-sentencing-jury-boston-marathon-bombing/canMEfLmeQJxQ4rFU0sERJ/story.html>
- 23) „FBI, Justice: El Al Attack Was Terrorism,” CNN International, přístup 1.4.2016. <http://edition.cnn.com/2003/US/West/04/12/airport.shooting/>
- 24) „Hate Ideologies,” Souther Poverty Law Center, přístup 30.3.2016. <https://www.splcenter.org/fighting-hate/extremist-files/ideology>
- 25) „Home-grown Extremists 2001-2015,” New America Foundation, přístup 14.3.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/analysis.html>
- 26) „Injury Toll from Marathon Bombs Reduced to 264,” The Boston Globe, přístup 1.4.2016. <http://www.bostonglobe.com/lifestyle/health-wellness/2013/04/23/number-injured-marathon-bombing-revised-downward/NRpaz5mmvGquP7KMA6XsIK/story.html>
- 27) „Man Accused of Killing Is Indicted on Terrorism Charges, a First for New Jersey,” The New York Times, přístup 1.4.2016. http://www.nytimes.com/2015/07/03/nyregion/man-accused-in-killing-is-indicted-on-terrorism-charges-a-first-for-new-jersey.html?_r=0
- 28) „Methodology of Research,” New America Foundation, přístup 19.3.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/methodology.html>

- 29) „Nidal Hasan Sentenced to Death for Fort Hood Shooting Rampage,” The Washinton Post, přístup 1.4. 2016. https://www.washingtonpost.com/world/national-security/nidal-hasan-sentenced-to-death-for-fort-hood-shooting-rampage/2013/08/28/aad28de2-0ffa-11e3-bdf6-e4fc677d94a1_story.html
- 30) „San Bernardino Suspects Left a Trail of Clues, But No Clear Motive,” The New York Times, přístup 26.4.2016. <http://www.nytimes.com/2015/12/04/us/san-bernardino-shooting.html>
- 31) „Seattle Man Says He Killed 4 in Wash., N.J. to Gain Revenge on U.S.,” Los Angeles Times, přístup 1.4. 2016. <http://www.latimes.com/nation/nationnow/la-na-nn-seattle-shootings-confessions-20140820-story.html>
- 32) „Six Are Shot at Seattle Jewish Center,” The New York Times, přístup 1.4.2016. <http://www.nytimes.com/2006/07/29/us/29seattle.html>
- 33) “2013 Boston Marathon Bombing,” New America Foundation, přístup 1.4.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1568>
- 34) “2015 Colorado Planned Parenthood Clinic,” New American Foundation, přístup 27.4.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1678448521>
- 35) “2015 Charleston Church Shooting,” New America Foundation, přístup 28.4.2016. <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=560848931>
- 36) “2015 Chattanooga, TN Military Shooting,” New America Foundation, přístup 26.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1675298532>
- 37) “2015 San Bernardino Shooting,” New America Foundation, přístup 26.4.2016, <http://securitydata.newamerica.net/extremists/terror-plot.html?id=1839768329>